SUBSCRIPTION:
U. S. Canada & Mexico:
One year ..... $1.—
Six months ..... —.50
Three months ..... —.25
Foreign Countries:
One year $1.50
Single Copy 2 cents.

SLOVENSKI NAROD

(SLOVENIC PEOPLE)

NAROČNINA:
Za Zd. dr. Canado & Mexico:
Celoletno ..... $1.—
Polletno ..... —.50
Četrtletno ..... —.25
Za inozemstvo:
Celoletno $1.50
Posamezna štev. 2 centa.

VOL. IX. No. 17. — Phone: Cortland 5188. NEW YORK — PITTSBURG, PA., četrtek, 17. junija (Thursday, June 17.) 1915. Geslo: „Slovenijo Slovencem". — Leto IX. Št. 17.

RUSE PODE AVSTRIJCI BOLJINBOLJ IZ GALICIJE. ITALIJANI SO ZAPROSILI AVSTRIJO PREMIRJA.

Amerika se je iztreznila. Bojno navdušenje v ameriškom časopisju pojema vsak dan boljinbolj. V uradnih in neuradnih krogih v Washingtonu in podrugod, so se spoprijaznili z mislijo mirne razrešitve ameriško-nemškega spora.

Kljub dejstvu, da stremi predsednik Združenih držav za preprečitvijo vojne z Nemčijo, je bila sestavljena ameriška poslanica na nemško vlado v jako strogem tonu. Ker je tudi državni tajnik Bryan stremel za istim ciljem, in ker se je bal, da ne bi povzročila omenjena nota vojne med Združenimi državami in Nemčijo, je ni maral podpisati ter rajši odložil portfelj vnajnega ministra.

Ta njegov odstop in njegova poznejša izjava je prisilila ameriško vlado, da je izpremenila poslanico vtoliko, vkolikor je bila spisana v preostrem slogu. Prvotna vsebina je pa ostala neizpremenjena.

Zato pa tudi ni, kakor se čuje, prav nič razburila Berlina. Zatrjuje se celo, da bo nemški odgovor, ki utegne dospeti semkaj šele čez nekaj tednov, docela zadovoljiv.

Iz tega in iz ameriškega razpoloženja se da sklepati, da se ameriškemu narodu ni treba bati ničesar hudega.

Vrhtega nam zbuja upanje na mir tudi predsednikova izjava, ki jo je podal včeraj in v kateri dementira časniško poročilo, češ, da tukajšna vlada edina med doslej še nevtralnimi vladami ne stremi za ugotovitvijo svetovnega miru. Predsednik Wilson celo zatrjuje, da bodo Združene države izvegale vse, kar utegne ugodno vplivati na svetovni mir, vkolikor jim seve to dopušča doslednost.

Amerika se je iztreznila, smo zapisali v prvem stavku teh vrstic, ter izpoznala še o pravem času, da je sedanje svetovno klanje povzročilo in še povzroča že itak preveč gorja med evropskimi narodi. Izpoznala je, da je že sedaj preveč držav zapletenih v to strašno krvoprelitje. Saj je samo še nekaj evropskih držav in državic, katerih se še ni izvabilo z nevtralnega stališča v bojni ples.

Toda splošni evropski položaj je sedaj tak, da se utegne še marsikatera država v Evropi vmešati v ta usodepolni konflikt.

Saj vabi triplententa neprestano to in ono državo v svoj krog, da bi zadobila vojna tem širji obseg, in da bi vsaj na ta način strla moč svojih mogočnih nasprotnikov, Avstrije in Nemčije. Silno je bogata zlatih gradov v oblakih. Na eni strani omamlja države Rusija z raznimi teritorijalnimi obljubami, na drugi pa igrajo velikansko ulogo angleški funti sterlingi.

Na ta način so že izvabili in pritegnili Italijo v bojni vrvež in metež. V tem slučaju jim je šlo tem laže pregovarjenje izpod rok, ker je v italijanskih vladnih krogih že odnekdaj kameleonska in zaplotniška politika v najbujnejšem cvetju. Zato se je pa tudi prva dala zapeljati, prelomila svojo zavežniško zvestobo ter vrgla svoji nekdanji predobri in prezvesti prijateljici Avstriji rokavico. Kako se izvrši ta dvoboj, nam pokaže prav bližnja bodočnost.

Rim sicer poroča zmago za zmago italijanskega orožja na avstrijskem ozemlju, ali avstrijski minister Burian in takisto tudi avstrijski poslanik Dumba v Washingtonu sta ga označila za največjo kovačnico lažnjivih poročil.

Kakor je triplententa omamila Italijo s svojimi obljubami in angleškim denarjem, tako izkuša pregovoriti tudi Rumunijo, Bolgarijo in Grško.

Ali tu je naletela na značajnejše vlade, vkolikor se more govoriti o značajnosti monarhističnih vlad. Sicer so že dospela preko Londona in iz Rima poročila, da je sprejela Rumunska ponudbe triplentente ter da se skoro pridruži z oboroženo silo avstrijskim in nemškim sovražnikom. Toda koliko so vredna londonska in laška poročila, o tem smo se že neštetokrat prepričali. Tudi Grška stopi skoro nastran triplentente, kakor poročajo vesti iz istih kovačnic.

Toda nič strahu! Če je Avstrija porazila milijonsko armado rusko, ki se sedaj povsod umika v begu z avstrijskih tal, se bo prav tako otresla strahopetnega in zavratnega Italijana ter zlomila moč vseh morebitnih sovražnikov.

PRIZOR S STAVKE CHICAŠKIH POULIČNIH ŽELEZNIČARJEV.

Na tisoče in tisoče oseb mora sedaj hoditi peš po chicaških cestah vsled velike tamkajšne železniške stavke. Razsežnost pouličnih in nadcestnih prog znaša nad 1.310 milj. Gornja slika nam predočuje tipično množico v State Street v Chicago, ki se udeležuje sedanje velike stavke.

ITALIJANI PROSIJO PREMIRJA

Vsled ogromnih izgub prosi italijansko poveljstvo premirja, da pokopljejo Italijani svoje mrtve vojake in da spravijo svoje ranjence na varno.

OB SOČI JE LAŠKO PRODIRANJE DOCELA USTAVLJENO. — AVSTRIJCI VALE VELIKANSKE SKALE Z GORSKIH GREBENOV NA ITALIJANSKE ČETE.

Kakor vse kaže, so Italijani naleteli na silno trd orah dospevši z gladkih italijanskih ravnin v skalnate kraje avstrijskega ozemlja.

Sedaj imajo že tako silne izgube v svoji vojski da prosijo Avstrijo premirja, ker sicer ne morejo pokopati svojih padlih vojakov in ne spraviti svojih ranjencev z bojnega polja na varno.

Ne samo, da so jih uničile na tisoče puške in strojne puške hrabrih junakov slovenskih in hrvaških polkov, ampak še kamenje so valili avstrijski bojevniki z gorskih slemen nanje, ko so prišli v gorske soteske v Tirolah.

Morda uvidi sedaj Italija, na kakšen posel je poslala svoje sinove.

Dunaj, 17. junija, preko Amsterdama in Londona — Na južnem bojišču smo krvavo odbili Italijana na vseh točkah, kjerkoli je poizkušal prodirati.

Ob Soči je italijanska ofenziva ustavljena, ker so jim bile ob njihovih napadih v zadnjih dneh prizadete ogromne izgube, da so zaprosili premirja, da pokopljejo svoje padle mrtve in spravijo svoje padle ranjene vojake z bojnega polja:

Glavni stan avstrijske armade javlja:

„Novi napadi italijanskih čet pod Tolminom so bili krvavo odbiti. Na fronti ob Soči je bilo včeraj vse mirno.

„Italijani so zaprosili premirja, da morejo pokopati svoje mrtve in spraviti na varno svoje ranjene, ali iz bojnih razlogov se jim ga ni dovolilo.

„Domobranci so z naskokom zavzeli Pal ter odbili tu italijanske protinapade".

NEMCI GREDO NA JUG.

Ženeva, preko Pariza in Londona, 16. junija. — Dopisnik „Tribune" poroča, da je odšlo zadnje dni okoli 84.000 nemške vojske na južno bojišče v ojačenje avstrijskih čet na italijanski meji.

Iz Tridenta je včeraj odšlo 25.000 avstrijskih bojevnikov, da navale na Italijana, ki stoji na črti Riva-Rovereto.

Okoli Gorice in Gradiške se je vnela ostra bitka. Naše čete so izgubile okoli 1500 mož. Italijanske izgube so še večje.

ITALIJANI TAJE SVOJE IZGUBE.

London, 17. junija. — Poročila iz Italije so kilava in silno kratka ter prav nič ne poročajo o položaju ob Soči. To dejstvo zbuja čudenje. Kajti pred nekaj dnevi so dospela semkaj poročila, da skoro zavzamejo italijanske čete Trst.

VELIKA CHICAŠKA STAVKA SE NAGIBLJE H KONCU

Chicago, 16. junija. — Velika stavka železničarjev pouličnih in nadcestnih železnic v Chicagu se je pričela v nedeljo, dne 13. junija, o polnoči. Danes vse kaže, da se skoro konča. Kajti vsako noč se vrše tajne konference v županovi pisarni. Le-teh se udeležujejo zastopniki delavskih unij, župan Thompson, njegovi svetovalci Capitain, Lawley, Nance, Richert in Healy in zastopniki železniških družb Henry A. Blair, Leonard A. Busby in Britton I. Budd.

Nekaj minut pred polnočjo je zapustil župan Thompson svojo pisarno ter povedal nanj čakajočim časnikarskim poročevalcem, da pride med železničarji in železniškimi korporacijami skoro do sporazuma. Ta konferenca je trajala do ene po polnoči.

Včerašnje prizadevanje železniških družb, da bi ustavile, oziroma zadušile stavko, je bilo popolnoma brezuspešno. Res da imajo po raznih mestih svoje agente, ki nabirajo v to svrho stavkolomce, ali kljubtemu je drčalo le malo nadulično vlakov po mestu. Prekinjenje obratovanja po pouličnih in nadcestnih železnicah je bilo nasplošno popolno.

Več kakor 2.500.000 oseb je bilo in je še v zadregi radi te sicer s strani železničarjev popolnoma opravičene stavke, in lastniki avtomobilov, konjske vprege in motorji so imeli včeraj silno bogato žetev.

Ti izvozčki imajo na velikih listih napisano smer, kakortudi vožno ceno. Le-ta je za daljavo dveh milj 10 centov, če se stoji, za sedež pa se mora plačati po 15 do 25 centov.

Henry Toberg, sprevodnik pouličnih železnic, čegar premoženje cenijo njegovi tovariši na 250 tisoč dolarjev uživa sedaj od leta 1887, sem prvikrat počitnice. Njega se smatra za najbogatejšega

(Nadaljev. na 3 str. 4. stopec.)

RUSI ČEDALJE BOLJ TEPENI V GALICIJI.

GENERAL MACKENSEN SI JE ZOPET IZVOJEVAL SIJAJNO ZMAGO. — LVOV BO ŠE KONCEM TEGA MESECA SPET V AVSTRIJSKIH ROKAH. — AVSTRIJCI HRABRI KAKOR LEVI.

London, 11. junija. — General Mackensen, poveljnik nemškim in c. in kr. četam na južnogališkem bojišču, je poslal cesarju brzojavko, v kateri mu podrobneje naznanja nove uspehe zavezniških čet v tem kraju. Brzojavka se skončava z naslednjimi besedami:

„Opiraje se na hrabrost in vstrajnost naših vojsk in zaupaje še nadaljni bojni sreči upamo, da bomo lahko še pred završetkom tega meseca sporočili Vašemu Veličanstvu zavzetje Lvova, zadnjega ruskega oporišča v Galiciji".

MOSCISKA PADLA!

Berlin, 17. junija. — Poročila, ki so danes dospela semkaj, govore o zavzetju Mosciske, katero so iztrgali Avstrijci Rusom iz rok. Za posest te strategično važne točke so besneli boji skoro teden dni. Leto mesto leži ob reki Vysania in ob železniški progi Przemysl-Lvov ter je oddaljeno 37 milj od prestolnega mesta Galicije.

Uradno poročilo se glasi, kakor sledi:

„Sovražnik, katerega je porazila vojska generela Mackensena 13. in 14. junija, se ni mogel vzdržati v svojih postojankah. Na severnovzhodu od Javorova smo pognali nasprotnika iz postojanke, v kateri se je bil ustavil. Plen narašča vsako uro. (Javorov je oddaljen 40 kilometrov — 24 milj — od Lvova na zapadni strani. Ker je Mackensen pobil Ruse na severovzhodu tega mesta, se lahko uvidi, da obide Grodek, zadnji zadržek pred Lvovom ter udari na železnico pred Lvovom. — Op. ur.)

„Južno od železnice, ki veže Przemysl in Lvov, so se morali ruski oddelki umakniti. Vojske generala Marwitza so včeraj zavzele Moscisko.

„Desno krilo Linsingenove armade je naskočilo višine na vzhodni strani Zekela ter se jih polastilo. Naša konjenica je dospela v okolico Maryampola. (Maryampol in Zekel ležita ob Dnjestru, severnovzhodno od Stanislave. — Op. ur.)

DUNAJSKO POROČILO.

Dunaj, 17. junija. — Današnje službeno obvestilo se glasi:

„Na celi gališki bojni črti se vrše silni boji. Armada nadvojvode Josipa Ferdinanda je po zavzetju Sieniave prodirala na vzhodnem bregu reke San v severni in severnozapadni smeri. Včeraj so naši naskočili grad Piskorvice ter zajeli mnogo ruskih vojakov.

„Ob srditem bojevanju prodira armada generala Mackensena na obeh straneh Krakovice.

„Število od 12. junija dalje zajetih ujetnikov znaša več tisočev.

ZMAGE NA SEVERU.

Berlin, 17. junija, preko Londona. — S poljskega bojišča je dospelo danes semkaj naslednje službeno poročilo:

„Na vzhodu od Šavli so naskočile nemške čete vas Danksce ter ujele pri tej priliki 1660 Rusov.

„Pozicije, katere smo zadnjič na jugovzhodu in na vzhodu deželne ceste med Maryampolom in Kovnom zavzeli, so včeraj napadle močne sovražne čete, ali brezuspešno.

„Naše čete so prodirale na črti Lubovo-Kalvarija, potisnile rusko bojno linijo nazaj ter se polastile njihovih nasipov in jarkov.

„Ob reki Orsohik so naskočili naši vasi Jednorozie in Cervonagora in vse tamošnje mostove ter se jih polastili. Ob tej priliki znaša plen okoli 365 Rusov.

„Napadi našega sovražnika na kraj, kjer smo bili severno od Bolinova prebiti, so se povsem izjalovili".

SLOVENEC JE IMENOVAN ZA BLAGAJNIKA V „CITIZENS BANK OF FOLLANSBEE".

Mr. Frank Ziherl je bil na ravnateljski redni seji minuli pondeljek zvečer izvoljen za blagajnika v „Citizens Bank of Follansbee, W. Va.

To pripoznanje njegovih zmožnosti ni nikako presenečenje, in mnogi prijatelji g. Ziherla so mu čestitali k temu povišanju, ki ga je tako zaslužil.

Pred dvema letoma je bil sprejet kot uradnik v gori imenovano banko, a čez par mesecev je bil že blagajnikov asistent. V tej poziciji se je naglo priučil blagajniškim poslom in vsem bančnim metodam. Na ta način si je pridobil zaupanje bančnega ravnateljstva, in nekoliko mu je pomagala tudi ugodna prilika do sedanje pozicije. Predkratkim se je namreč odpovedal blagajniški službi Charles B. Crawford, ki je bil blagajnik, odkar se je ustanovila „Citizens Bank".

Pripomniti se mora, da ne goji Mr. Ziherl prav nobene pristranosti. Napram vsem strankam se obnaša z isto vljudnostjo in ustrežljivostjo. In ravno to je, kar ga dela prikupljivega. Sleherni dan si pridobi novih prijateljev.

Za sedaj ne bo imela banka nobenega blagajniškega asistenta. V dnevih, ko najhujše navale stranke, bo pomagal g. Ziherlu predsednik Herman B. Mahan.

Čestiteljem g. Ziherla se pridružuje tudi lastništvo in uredništvo „Slovenskega Naroda" ter mu želi kot svojemu rojaku obilo sreče v novi častni in sila odgovorni službi.

Slovenci in Slovenke, naročajte se na „Slovenski Narod", najboljši slovenski list v Ameriki!

VOJNO ŽITO IN NJEGA OSREDNJI OBRATNI URAD NA DUNAJU.

Minister za notranje zadeve je ustanovil poseben urad, ki se ima pečati z dobavo, oziroma s preskrbo žita tudi za prebivalstvo cele države. Za predsednika temu zavodu je imenoval bivšega sekcijskega šefa viteza Schonka in iz vseh dežel je pozval še 56 zaupnikov v sosvet predsedstvu.

Te dni je predsednik sklical prvo ustanovno zborovanje, katero je minister za notranje zadeve pozdravil in razvil razloge, ki so ga napotili k ustanovitvi tega zavoda; želi, da vsi zaupniki posvetijo vso skrb, da se velika naloga preskrbe ljudstva s potrebnim kruhom in žitom doseže in v pri ljudstvu izvrši. Nato je predsednik podal obširno poročilo o dosedanjem delovanju predsedstva v svrho pridobitve potrebnega žita. Za nakup žita je imenoval posebne komisijonarje, katerim je poveril nakupovanje, potem pa tudi razpečavanje žita. Po posebni želji kmetijskega ministrstva je v prvi vrsti za nakupovanje žita izvolil gospodarske zadruge, ter je doslej 133 gospodarskih zadrug, katere so radevolje prevzele ta posel ter je s tem odvzeta možnost, da bi mogli trgovci nase pritegniti to kupčijo. Od gospodarskih zadrug je pa gotovo, da bodo to dobavanje vršile v korist kmetovalcev in konzumentov z najnižjo odškodnino za trud in strečke posredovanja.

Uredilo se je, da imajo pri sleherunem nakupovanju žita občinski zastopi pravico intervencije, za katero jim gre ena četrtina odstotka izkupila kot odškodnina za poslovanje. V krajih, kjer je glasom rekviriranja, popisovanja več žita, kakor ga dotični potrebujejo za svoj dom, za svojce in uslužbence ter za seme in za prehrano živine, se mora odvzeto žito takoj plačati po maksimalni določeni ceni. Če bi pa kak posestnik hotel vse žito odprodati, ima pravico do posebnih nakaznic za moko, kaera se mu mora dati po znižani ceni.

Tako nakupljeno žito se je oddalo večinoma velikim mlinom v zmletev. Ker so pa iz vseh krajev prihajale zahteve, da naj se nabavljeno žito prepusti v mletev tudi malim kmetskim mlinom, se je potrebno odredilo, da se bo tudi tem, ako morejo zadostiti predpisom za polno izmletev žita, odkazal primeren del žita v mletev. Osobito pri koruzi priznava osrednje vodstvo, da je najbolje, da se žito dobavlja na kraj lokalnega konzuma ter tam zmelje, ker koruzna moka se kaj naglo pokvari, osobito v vročini.

Deželne vlade so s popisovanjem žitnih zalog in moke izračunale, v koliko zamore v deželi popisano, oziroma potem rekvirirano kupljeno žito zadostiti za lastno prehrano prebivalstva v deželi. Dežela je porazdeljena v okraje, v katerih imajo nekateri dovolj žitne zaloge, drugi ne; tako tudi glede občin. Zato pa se mora centralni vojnožitni urad pri porazdeljevanju ravnati po določilih posameznih deželnih vlad.

Te deželne organizacije se morajo, tako je odredilo ministrstvo, osnovati po vseh deželah.

Prav velike težkoče in neprilike so se pokazale v onih deželah in pokrajinah, v katerih je izravnati razne vrste žita, tako na primer pšenico, rž, koruzo.

Za potom rekviriranja odvzeto kupljeno pšenico ali rž je težko toliko ceno dovoliti, da bi bila ista v soglasju s ceno za koruzo, katera se je morala na Ogrskem precej drago plačati. Skrb predsedstva gre na to, da se cena za odstopljeno boljše žito ravna po nakupni ceni manjvredne koruze, četudi je ta toliko veljala, kakor boljše žito, rž.

Pri popisovanju žitnih zalog pri posameznikih se je tudi oves zapisal; doslej pa ni še izšla tozadevna končna odredba, katera bi glede nakupovanja ovsa normirala potrebno. Pač pa je ta zavod posredoval tudi pri dobavi krompirja; pri tem pa se je pokazalo, da je tega blaga še dovolj dobiti po primerni ceni. Posebno velike važnosti pa je, da se vse potrebno pravodobno odredi za prihodnjo žitno letino, katera se mora osigurati, in če treba, prihraniti za prehrano armade in prebivalstva. Zato predsedstvo želi, da se izvoli poseben odbor, ki bo vse potrebno odredil glede prihodnjega žitnega izdelka.

Nato se je začasni opravilnik sprejel, obenem pa izvolil pododsek, ki se je posvetoval o razširjenju pravic in delokroga tega sveta, ker mnogi govorniki so izražali, da z imenovanjem članov tega zavoda prevzemo veliko odgovornost, po dosedanjih določilih pa imajo kaj malo pravic, celo možnosti malo, da zagovarjajo najnujnejše koristi dotične dežele.

Posamezni člani tega sveta so stavili potem posebne inicijativne predloge.

Naj navedem dva predloga, ki sem ju stavil in utemeljil.

Prvi meri na to, da se od strani ministrstva tudi s primernimi večjimi denarnimi izdatki vse stori in odredi, da se bo letošnji žitni pridelek takoj statistično ugotovil. Zato naj se že sedaj odrede poizvedbe, koliko hektarov njih je obsejanih s pšenico, ržjo, ječmenom in ovsem. In ko bo žito pospravljeno, omlačeno, naj se izračuna letošnji žitni pridelek. Doslej se navadno statistični računi o žitnem pridelku šele na spomlad doženejo in prijavijo. To je vse prepozno!

Dejstvo je, da bi ne bili sedaj v toliki stiski zaradi kruha, ko bi bili pravočasno takoj po izbruhu vojne in že jeseni začeli računati, koliko smo pridelali, koliko potrebujemo za prehrano armade, koliko nam preostaja za prebivalstvo. Tako pa se je šele februarja začelo nekaj misliti, med tem je šlo mnogo žita izven države, živelo se je jeseni in pozimi prepotratno in zato sedaj primanjkuje. Seveda je vsa letina v božjih rokah, a če nam Bog da dobro žitno letino — doslej obeča ozimina in jaro žito kaj dobro — bomo v celi državi Avstriji in Ogrski pridelali toliko žita, da nam ga bo sicer nekaj primanjkovalo, a s takojšnjo varčnostjo, previdnostjo in vsestransko skrbjo, da se pritegnejo za kruh najboljši surogati (fižol, koruza, ajda itd., bomo zmogli sovražnika, ki bi nas rad izstradal. Izstradanja pa nam se ni bati, ker celo v srednji, slabejši letini smo pridelali v Avstro-Ogrski:

66 in pol milijona meterskih stotov pšenice;
40 in pol milijona meterskih stotov rži;
32 in ena tretjina milijona meterskih stotov ječmena;
42 in ena tretjina milijona meterskih stotov ovsa;
56 in tri četrtine milijona meterskih stotov koruze.

Ker imamo prehraniti 53 milijonov ljudi, je razvidno, da se moremo za silo sami prehraniti z žitom.

Da pa bo delo možno, treba, da vporabi naša avstrijska vlada ves svoj vpliv in izposluje da tudi Ogrska vlada takoj vse odredi, da se žetvena statistika o pridelkih žita tudi na Ogrkem naglo dožene. Na podlagi tako nabranega proračuna bo moral vojno-žitni obratni urad takoj iti na delo, da osigura žito za prehrano.

Drugi moj predlog je meril na to, da se vse one dežele, od katerih se itak ve, da so v pridelku žita pasivne, takoj izvzamejo iz skupnega proračuna in za nje „a priori" takoj misli, kako jim primanjkujoče žito zagotoviti. Med te dežele spada Kranjska, katero imam zastopati, kakor tudi večina kraških, primorskih in planinskih dežel.

Drugi člani so nasvetovali, da naj se že sedaj izreče monopol države, osobito rž. Poslanec dr. Renner je zahteval tako odredbo, kakor tudi, da naj se že sedaj določi, da bo za žito veljala cena, kakršna je bila lansko leto pred izbruhom vojne. Da se je taki zahtevi odločno ugovarjalo, je umevno, saj ne vemo, kakšna bo letina, in cene se izravnavajo na svetovnem trgu.

Končno se je izvolil odbor 28 članov, ki ima po želji ministra in predsedstva tega zavoda vse potrebno pripraviti, da se osigura prihodnji žitni pridelek za prehrano ljudstva. Odbor se je konstituiral in si izvolil za predsednika poslanca Povšeta, za podpredsednika pa ekselenco bivšega ministra dr. Schreinerja in predsednika češkega deželnega kulturnega sveta dr. Ad. Prokupeka. Temu odboru bo vlada dala ves potrebni materijal in študij in upati je, da se bo vsaj za bodočo jesen in zimo boljše, ker pravočasno, vse potrebno poskrbelo za prehrano ljudstva z nepredragim žitom.

Na Dunaju, 8. maja 1915.

Fr. S. Povše.

TAKA PRILIKA SE VAM REDKOKDAJ PONUDI.

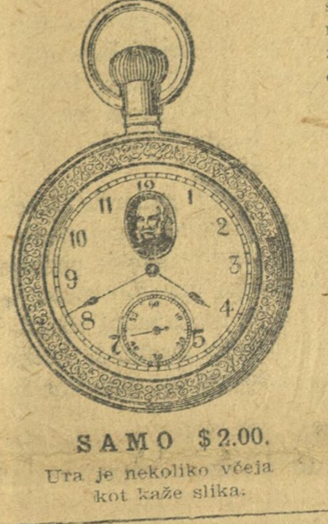

Zdaj, ko so vsi sovražniki naperili svoje orožje proti Vaši domovini, se mora pozabiti vsa majhna nesporazumljenja v stari domovini. V avstro-ogrski državi je mož ki ga vsak rojen Avstrijec spoštuje. Ime mu je:

FRANJO JOSIP I.

Učili ste se še kot otrok v šoli, kako visoko ga morate ceniti. Čuli ste z ustnic svojega učitelja, kako dober je avstrijski cesar. Izkratka mi vemo, da ga visoko spoštujete.

Ali sedaj ne morete bolje pokazati svojega spoštovanja do njega, kakor če si nabaviti uro z njegovo sliko, ki vas bode obenem vedno spominjala na vaše mlade dni. Ta ura je zanesljiva, in za pravo zlato na njej jamčimo dvajset let. Denar Vam povrnemo v slučaju, da bi ne bili zadovoljni z uro. Pošljite $2.- in dobili boste uro, prosto vsakršnih nadaljnih stroškov.

SAMO $2.00.

Ura je nekoliko večja kot kaže slika.

.... Odrežite tu. ....

Za priloženi znesek $.... (poštna nakaznica ali gotovina) pošljite na:

Ime: ....

ulica ali box: ....

Pošta: .... Država: ....

.. ur z sliko Franje Josipa I. poštnine prosto. (S. N.)

Naročajte na naslov: WAR SOUVENIER BUREAU,

Starokrajski Dept. Room 6002, 1 Madison Avenue,

New York, N. Y.

BOJNE MAPE

EVROPSKIH V BOJ ZAPLETENIH DRŽAV V OBLIKI VELIKE KNJIGE Z 20 STRANMI.

SAMO 25 CENTOV.

Najnovejši bojni zemljevid, knjiga 20 strani v barvah. Knjiga je velika 14½ palca v dolžino in 10 palcev v širino.

Najprej so navedene sile vseh vojsk s številkami, nadalje so v njej slike vladarev vseh vojskujočih se držav in onih, ki se še utegnejo zaplesti v vojno. Skupaj deset vladarjev.

Zatem prva mapa v barvah porazdeljuje celo Evropo, kakor se v sedanji vojni grupirajo države, in kdo in proti komu se bori, je tudi označeno v barvah.

Četrta stran obsega cel svet, na kateri je označeno, koliko ima vsaka vojujoča se država kolonij ali naselbin in kje se nahajajo.

Na peti strani je v barvah nemško cesarstvo, obkroženo od sovražnikov, ki se bojujejo, in kje se bojujejo.

Na šesti strani je Rusija z mejami Nemčije in Avstro-Ogrske, kjer se sedaj bijejo silno krvavi boji.

Sedma stran obsega Anglijo z njenim otočjem in Irsko, okoli katere se bijejo velikanske pomorske bitke.

Na osmi strani je Francija z mejami na Nemčijo in Belgijo, koder razsajajo najljutejši boji.

Deveta stran obsega celo avstro-ogrsko državo z njenimi mejami na Srbijo, kjer so se bili naši sinovi, bratje in sosedje, in pa z mejami na Rusko, kjer se sedaj merijo avstrijske in ruske vojske v najsrditejših bojih.

Na deseti strani je Srbija z novo teritorijalno posestjo in mejami, kjer se nahaja sedaj srbska vojska i. t. d.

SAMO 50 CENTOV,

pa dobite velikansko knjigo istotako s tolikimi stranmi in s slikami vladarjev vseh sedaj v boj zapletenih držav, poleg te pa še eno knjigo s slikami z bojišča, ki vsebuje 50 krasnih slik.

Na sredini te zemljepisne knjige je posebno natanko in precizno izdelan zemljevid avstro-ogrske monarhije, kjer se najde vsa naša mesta in se more natanko zasledovati bojne dogodke v naši domovini v Karpatih in v Galiciji. Knjiga je zares prekrasno delo s 50 velikimi slikami z bojišča.

A vse to dobite samo za 50 centov.

Kdor torej želi prvo, samo mapo ali drugo, „mapo s slikami z bojišča", naj se takoj naroči ter pošlje obenem 25 ali 50 centov na upravo „Slovenskega Naroda".

VRANA VRANI NE IZKLJUJE OČI.

V zadnjem času opažamo, da so jeli lomiti kopja za Sakserjevo „čast in poštenje" tudi Hrvati. Med najgorčenejše in najnavdušenejše bojevnike, ki si prizadevajo na vse kriplje oprati umazano perilo Sakserjevo, je Ivan Krešič. Tega možakarja ne pozna naše ljudstvo. Ali bolj poznan je med Hrvati.

Pred svojim prihodom v Ameriko, je bil ta človek samostanski pater v Dubrovniku (Dalmacija.) Prelomivši svojo zaprisego in svoje zaobljube k Bogu jo je odkuril v Ameriko ob zelo temnih okolščinah, katerih pa ne maramo razkladati na tem mestu, ker se nam gabijo. Ko je dospel v New-York, ga je vzel „Narodni List" pod streho. Kmalu zatem se je pripeljala semkaj neka deklica, katero je vzel za ženo. Le-ta je pred kratkim umrla vsled zastrupljenja. Ivan Krešić je najprej trdil, da se je sama zastrupila. Pozneje pa je dolžil Rev. Nikolaja Grškovića iz Clevelanda, češ, da je imel le-ta nekaj posla s smrtjo njegove žene. In ko so se jela oblastva v New-Jersey zanimati za ta slučaj, je dal takoj odpeljati njeno mrtvo truplo v Dalmacijo zatrjevaje, da mu je Sakser posodil $600. —, kateri znesek da je porabil za prevoz svoje mrtve žene.

V družbi tega človeka je izdajal Frank Sakser, „velikodušni dobrotnik" ameriških Slovencev in mož, ki se ni prav nič obotavljal skubsti naš narod v teh težkih časih **po štiri dolarje pri vsakih sto kronah**, hrvaški list „Hrvatski Svijet" v svoji tiskarni v prilog Srbom in drugim sovražnikom slovenskega in hrvaškega naroda. In ta ubogi ostareli Sakser je mislil, da bo v družbi s Krešićem in s pomočjo druge reklamne plenice — „Hrvatski Svijet" vse Hrvate potegnil nase ter le-te odiral **po štiri dolarje pri vsakih sto kronah**, kakor je to delal med Slovenci. Ali hrvaški dnevnik „Narodni List" je posvaril svoj narod v tem oziru in Sakserju so se izjalovile kramarske nakane. Razen tega ali onega ni šel noben Hrvat na Sakserjeve limanice. Ivan Krešić pa je medtem pisaril zoper Boga, Cerkev, duhovnike, papeža, škofe in kardinale, izkratka zoper vse, kar ga je spominjalo nekdanjega samostanskega stanu. To je gnal tako daleč, da je Sakserju pretil polom njegove kramarije. Ker je imel Sakser vloženega nekaj denarja v hrvaški list, je prepovedal Krešiću takšno pisarenje. Na drugi strani pa je Krešić zagrozil Rev. Grškoviću iz Clevelanda, da hoče nadaljevati gonjo zoper katoliško cerkev, če ne kupi nekaj delnic za list „Hrvatski Svijet". Tako smo izvedeli, da je Rev. Nikolaj Gršković natvezil clevelandskega škofa ter ga pregovoril, da je dal nekaj denarja za takozvano „Propaganda fide". S tem denarjem so kopili Ivana Krešića, ki je baje dobil $3000, — na roko. No, ta znesek je dobršen rop od strani možakarja, ki je nekdaj nosil meniško haljo, bral mašo ter dvigal sveti kelih proti nebesom in v poznejših letih v družbi Franka Sakserja črnil in blatil katoliško cerkev ter se udeležaval nesramnega početja Rev. Grškovića, ki si še vedno drzne brati mašo ter dvigati k Bogu sveti kelih z grešnjo krvjo. Oba pa sta ofrnažila ubogega škofa, ki jima verjame ter se vdaja njunim lažem.

Po raznih okolščinah je menda sedaj Rev. Nikolaj Gršković glava lista „Hrvatski Svijet". Da do bi zopet svoj denar nazaj, frnaži sedaj Franka Sakserja, in ubogi Sakser mora imeti svoj oglas v „Hrvatskem Svijetu", ki se ne izplača. Ali iz strahu, da bi ne obrnil Rev. Nikolaj Gršković svojega peresa proti njemu, mu plačuje naš „slavni" kramar dobršno vsoto denarja, ukradenega iz rok slovenskega naroda, ter še nadalje drži svoj oglas v hrvatskem listu.

Alojzij Benedik, menda blagajnik „Glasa Naroda" in delničar Sakserjeve kramarije je potem pogruntal z Ivanom Krešićem, kako bi se dalo frnažiti Sakserja, in možakarja sta jela izdajati nov hrvaški list, katerega sta krstila „Novi Hrvat". Tako frnažita sedaj Sakserja tadva na eni strani, na drugi pa ga skube Rev. Nikolaj Gršković. Le-ta je dobil potem pri škofu trden stoliček, in tako nadaljuje ta zalega svoje obadno početje ter ga bo nadaljevala tako dolgo, dokler bo mogel Frank Sakser izžemati denar iz našega ubožnega naroda, ki še ne pozna dodobra tega svojega „dobrotnika". Toda tista ura je že kaj blizu, ko bodo morali dajati račun vsi ti narodni „dobrotniki". In tedaj jih bomo videli šele v pravi luči te svetohlivce, ki so zagazili tako daleč, da je pobegnil celo John Ubojčić, bivši delničar ostudnega početja Ivana Krešića iz njihove srede ker ni maral tako plesati, kakor gode ta svojat. Ali vse to je za nas postranska stvar. Kdo povrne slovenskemu narodu njegov denar je za nas poglavitno in najvažnejše vprašanje.

Nas prav silno veseli, da je najnovejša perica umazanega perila Sakserjevega Ivan Krešić, da mora iskati Frank Sakser pri le-tem certifikat svojega „poštenja", obenem se pa tudi veselimo, da se mora potegovati Rev. Nikolaj Gršković za dober glas Sakserjeve hiše. To je le nam v prilog. Saj vemo, da ene vrste tiči skup letе, in da vrana vrani ne izkljuje oči. Dolgo smo molčali. Ker se je pa naš molk tomačilo napačno, hočemo odslej dalje nastopati proti tem pijavkam našega naroda brezobzirno in neustrašeno.

ZASTONJ

Zdravniška knjižica Kažipot k zdravju.

Ta knjižica pove enostavno, kako se mekatere bolezni, kakor je **sifilis** ali **zastrupljenje krvi, mozolji, kožne bolezni, stare rane, kapavica, živčna slabost, moška onemoglost, semenotok, mehurne in ledvične teškoče, nalezljive in druge** moške ter ženske bolezni na spolno-urinarnih organih, vspešno zdravijo **privatno doma** in z **majhnimi stroški.**

Pove tudi o našem vspešnem zdravljenju drugih bolezni, kakor so **nerednosti želodca in jeter, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha** in slične teškoče.

ALI TRPITE

na katerem izmed sledečih simptomov: bolečine v križu, bolečine v zgibih, glavobol, izguba apetita, kisloba v želodcu, povračanje hrane, bljuvanje, žolčno riganje, nečist jezik, smrdeča sapa, izguba spanja, slabe sanje, slabost in nagla razburjenost, nervoznost in razdraženost, onemoglost ob jutrih, črni kolobarji pod očmi, sramežljivost in izogibanje družbe, nemarnost, bojazen in srčna tuga? — Ti simptomi so znamenje, da vaš telesni sistem ni v redu in da potrebujete zdravniških nasvetov in pomoči.

Naša **brezplačna knjižica** vam pove dejstva glede teh simptomov in teškoč; pove vam tudi o našem zdravljenju, ki pomaga moškim do **zdravja, moči in svežosti**, da so zopet **možje**. Zaloga znanosti je in vsebuje nasvete in podatke, katere bi moral znati vsak moški in vsaka ženska, posebno pa tisti, ki se nameravajo ženiti. Iz nje lahko spoznate vzroke svojega trpljenja in kako bi se vaše teškoče obvladale. Čitajte to knjižico, **kažipot k zdravju**, in okoristite se z njo.

Pošljite ta kupon še danes.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S 1002, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.

Cenjeni doktorji:—Pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zastonj in poštnine prosto.

Ime ....

Štev. in ulica ali Box No. ....

Mesto .... Država ....

Vsak, komur je mar svoje in svoje družine zdravje naj ima pri roki to naročilno polo in naroči eno škatlo Partola, katera mu bode obvarovala zdravje za 3 mesece.

NAROČILNA POLA

PARTOS LEKARNE

160 Second Ave., New York

katere se morete poslužiti pri naročevanju zdravil. Na tej poli so navedena najpoglavitnejša zdravila in sredstva, katere se morejo dobiti v moji lekarni z najnižjimi cenami. — Pri naročilu označite spredaj število steklenic ali škatulj zdravil, katere želite, zadaj v stopcu pa ceno.

Cenjeni gospod lekarnar! $ C

Prosim pošljite mi sledeča zdravila:

.... Partola, kri in želodec čistečih tabletov, cena $100..
.... Liro, proti glavobolu, cena $1.00 ....
.... Partolin I., zoper izpadanje las, cena $1.00 ....
.... Partolin II., za porastenje brk, cena $1.00 ....
.... Partocream, za mazulje po licu, cena 65c in $1.00 ...
.... Partosoap, milo, katero se rabi z creamom, 35c, 3 za $1
.... Partowill, prašek za želodec, cena $1.00 ....
.... Partobrace, zoper posledice onanije in za jačenje moške krepkosti. Cena $1.00 ....
.... Partocyl, zoper srbenje in mazulje, cena $1.00 .....
.... Francoske vode (French-Water), cena 75c ....
.... Partocough, zoper kašelj, prsne in pljučne bolezni, cena $1.00 ....
.... Partos bonbonov zoper kašelj, cena 15c in 25c .....
.... Rheuma balsam, proti revmatizmu, cena $1.00 .....
.... Rheuma powder, proti revmatizmu, cena $1.00 ...
.... Partopain, proti gihtu, trganju po udih, cena $1.00..
.... Partosweat, zoper potenje nog, cena $1.00 ....
.... Partobisquits, proti zastrupljeni krvi (sifilis), $4.00.
.... Triplets št. 1., za akutni triper, cena $2.00 ....
.... „ „ 2., za kronični triper, cena $2.00 ....
.... „ „ 3., zoper polucijo (gub. semena), cena $2
.... „ „ 4., zoper beli tok žensk, cena $2.00 ...
.... Elsawater, zoper osivele lase, cena $1.00 ....
.... Orehovega olja, cena 50c ....
.... Parfuma (navedite, kakšnega) Cene 50c, $1.00, $2.00 ....
.... Parto-Glory, zoper živčne bolezni, nervoznost in slabo spanje, cena $1.00 ....
.... Partosov električni stroj, cene $4.00 do $25.00 ....
.... Praška za obraz, bel, roza, krem, cene 50c in $1.00 ...
.... Partopile, zoper zlato žilo, cena $1.00 ....
.... Partoherb, zoper bolezni ledvic, jeter in mehurja, $1.00
.... Partopain št. 1., zoper bolečine. Cena $1.00 ....
.... Indijske kapljice, zoper zobobol, cena 35c,3 za $1.00. cena 35c, 3 za $1.00 ....

Pismu prilagam ...... dol. ...... c. za označena zdravila.
Ime in priimek ....
Ulica ali Box .... Mesto .... Država ....

Vsakemu **LEP DAR**, kdor naročilu priloži ta odrezek. (S. N.)

Z ZAPADNEGA BOJIŠČA.

VSI FRANCOSKI POIZKUSI BREZUSPEŠNI.

Francozi se zaman trudijo predreti nemško bojno fronto med Lievinom in Arrasom. Vsi tozadevni poizkusi so se jim popolnoma izjalovili, in Nemci so jih pognali s krvavimi glavami v beg. Joffre je prišel do prepričanja, da mu manjka težkih kanonov, a Angleži so izprevedeli, da imajo premalo strojnih pušk. — Aliirci torej že uvidevajo, da ni zanje vse v redu na zapadnem bojišču.

Francozi poraženi.

Berlin, preko Londona, 17. junija. — Najvišje armadno poveljstvo javlja:

„Kljub težkim izgubam, ki smo jih prizadjali 13. junija nasprotniku, je vendar nadaljeval z največjo trdovratnostjo poizkuse prebiti našo bojno črto med Lievinom in Arrasom. Francoske napade je izničila naša artilerija s težkimi izgubami za sovražnika.

„Severno-zapadno od Moulinau-Toutvent še nismo zavzeli jarkov, ki smo jih izgubili 6. junija. V Champagne, severno od Perthes in Les Mesnil se boji nadaljujejo, ali sovražniku se še doslej ni posrečilo, da bi mogel zaznamovati kakšne uspehe.

Kaj pravi Pariz?

Pariz, 17. junija. — Francosko vojno ministrstvo poroča:

„V predzadnji noči so se razvili infanterijski spopadi v okolici severno od Arrasa, v krajih Lorretto in Neuville in na jugu Arrasa, okoli Toutvent-farme. Vsi nemški napadi so bili odbiti, in mi smo obdržali zavzete pozicije na severu od Neuville smo zajeli več nemških patrulj.

„Včeraj je bilo zaznamovati v teh dveh krajih samo en artilerijski spopad. Naše baterije so silno obstreljevale nemške zakope. Sovražni napad na jarke, ki smo jih zavzeli 6. junija, je bil odbit.

„Neki nemški top je vrgel pred včerajšnjim dve krogli na Champagne. Nikdo ni bil ranjen, in nobeno poslopje ni bilo poškodovano

Več strojnih pušk.

London, 17. junija. — V nekem uvodnem članku zahteva „Daily Mail" od vlade, naj naroči takoj na Engleškem, v Canadi in Združenih državah neomejeno število strojnih pušk. Kajti za zgled lahko služi Avstrija in Nemčija, da strojne puške vedno bolj izpodrivajo navadne vojaške puške.

IZPRED DARDANEL.

ANGLEŽI ZOPET IZGUBILI VELIKO BOJNO LADJO.

Najnovejši pridodatek k angleškim pomorskim izgubam je potopljenje velike bojne ladje „Agamemnon", ki je bila ena izmed najnovejših in največjih takozvanih pre-dreadnoughts. Le-ta je bila pognana v morske globočine pred Dardanelami v zadnji polovici meseca maja, najbrž od onega podmorskega čolna, ki je potopil angleški bojni ladji „Majestic" in „Triumph" 26., oziroma 27. maja. Vse častništvo in moštvo na Agememnonu se je rešilo.

Agememnon je bil med onimi angleškimi bojnimi ladjami, ki so se udeležile zadnjih bojnih operacij v Dardanelah. In v poročilih o velikem bombardiranju utrdb ob vhodu te morske ožine na dan 18. marca je tudi omenjena le-ta bojna ladja in njena sestra „Lord Nelson".

Agamemnon je razen „Audacious" največja bojna ladja, kar jih je doslej izgubilo na obeh straneh. Meseca junija l. 1906. je bila izpuščena v morje in je vsebovala 16.500 ton, imela hitrost 18,9 vozlov, 865 mož ter bila izredno močno oborožena — imela je štiri 12 palčne topove, deset 9.2 palčnih in 32 manjših poleg petih torpednih cevi.

Sodi se, da je Agamemnon žrtev občudovanja vredne podvzetnosti nemških podmorskih čolnov, od katerih je oni št. 51., preplovil ogromno pomorsko pot od nemškega Severnega morja pa tja do Dardanel via Gibraltar. Ta je potopil angleški bojni ladji Triumph in Majestic, in izguba teh dveh je bilo zadnje važnejše poročilo izpred Dardanel.

TEŽKE IZGUBE V DARDANELAH.

Doslej so izgubili Angleži pred Dardanelami 6 velikih bojnih ladij in Francozi eno. Angleški bojni ladji Irresistible in Ocean in francoska Bouvet so zadele 18. marca ob mine ter se potopile. Angleško bojno ladjo „Goliath" je torpediral podmorski čoln 13. maja, Triumph 26. maja, Majestic 27 maja in Agamemnona, kakor vse kaže prav tiste dni. Angleži in Francozi so potopili vsak po dva podmorska čolna ter poškodovali le nekaj bojnih ladij. Turki so izgubili bojno ladjo Mesudijeh, katero je torpediral angleški podmorski čoln 13. decembra lansko leto, nadalje križarko Medjidijeh in nekaj manjših ladij.

Drugi sijajni uspehi nemške in avstrijske podmorske mornarice so še naslednji:

Potopljenje oborožene angleške nih križark Cressy, Hogue in Aboukir 22. septembra lani po nemškem podmorskem čolnu „U-9" pod poveljstvom poročnika Otona v Weddingen.

Potopljenje oborožane angleške križarke Hawke 15. oktobra lansko leto, povzročeno po istem podmorskem čolnu.

Potopitev oborožene francoske križarke Leo Gambetta v otrantski ožini, ki se je posrečila avstrijskemu čolnu 16. aprila letos.

Razen šestih velikih bojnih ladij, potopljenih v Dardanelah, so Angleži izgubili še tri druge bojne ladje pravtake vrste, namreč Audacicus, ki je zadela 27. oktobra lani ob severni irski obali ob podmorsko mino ter se potopila, nadalje Bulwark, ki se je potopila 26. novembra m. l. v reki Thames, in Formidable, izgubljena na Novega leta dan. Francozi so izgubili samo Bouvet in Leo Gambetta. Rusi in Japonci nimajo nobenih takšnih izgub, a Turki samo izgubo bojnih ladij Messudijeh in Medjidijeh, kakor že omenjeno.

ZA SUEŠKI PREKOP.

Sueški prekop, ki ga je zamislil in započel Avstrijec Negrelli, po njegovi smrti pa dovršil Francoz Lesseps, je v sedanji vojski precejšnja ovira turškim četam.

Prekop je dolg 160 km, v širjavi meri od 75 do 90 metrov, globok je pa dobrih 9 m. Okolica je večinoma puščobna: peščene mulje segajo tesno do obrežja tako, da morajo biti leto in dan bagri na delu, ki čistijo dno peščenih zasipov. Tik ob zahodnjem bregu se vije železniška proga, ki je po stranski progi zvezana s Kairo. Ta železnica je za obrambo kanala zelo velike važnosti.

Sueški prekop je po neki mednarodni pogodbi nevtralen; kljub temu so ga Angleži ob izbruhu sedanje vojske začasno zaprli ter tudi — v nasprotju z mednarodnim pravom — vojaško utrdili. Vsled tega je postal močna ovira, ki brani, da bi turške čete prodirale v Egipet. Pa tudi sicer ima turška armada silne težave, ker so promet na sredstva in pota do prekopa zelo pomanjkljiva in nezadostna. Sinajski polotok je večinoma neplodna in nenaseljena puščava brez potov in cesta. Tuintam je najti kako stezo za karavane, a jih poznajo večinoma le domači Arabci. Domačini so Turkom naklonjeni, kar je seveda premikanju turških čet le na korist.

Zaenkrat se v tem ozemlju samo bolj piče predstraže, ker je vsled prometnih ovir treba skrajne opreznosti in previdnosti. Brez dvoma se bodo na vzhodnem bregu prekopa razvili hudi boji z angleškimi ladjami. Ker se pesek ob bregovih rad posiplje, se bo turškim četam posrečilo, da bodo prekop deloma zasuli ter preprečili ladjam prosto premikanje Ako se to doseže, bo mogoče kanal premostiti ter razrušiti železnico, ki dovaža Angležem municijo in hrano. Moči ki so točasno Angležem na razpolago, so preslabe, da bi mogle prekop povsod uspešno braniti. Že dohod turškega vojaštva do prekopa utegne moralno vplivati na egiptovsko prebivalstvo, kar bi lahko povzročilo za hrbtom angleških brambovcev vstaje in pobune.

V tem slučaju bi turškim četam če bi jih bilo dovolj, ne bilo težko priti na zahodno obrežje, kar se pa seveda še ne bo tako hitro zgodilo, ker je treba za ta pohod še veliko nujnih priprav. Turki morajo šele graditi ceste in železnice, za to pa je treba časa in potrpljenja.

Samoumor soproge častnika.

Iz Sarajeva poročajo o nekem žalostnem slučaju. Neka mlada žena, obveščena o junaški smrti svojega moža, rezervnega poročnika, je vzela večjo množino sublimata in položila sliko svojega moža na desno stran prsi ter se potem ustrelila iz revolverja proti srcu. Kroglja je prebila sliko in telo mlade žene. Rana je smrtna. A mož ni mrtev, ampak ujet!

KDO NAM ZADRŽUJE PRAVA POROČILA IZ EVROPE.

Gornja slika nam prav dobro predočuje, zakaj prihajajo v Ameriko tako napačna in nasprotujoča si poročila z evropskih bojišč.

Vojni bog „Mars" je tisti strogi cenzor. Le-ta ima vse podmorske kable in vse brzojavne žice v svoji roki ter ako zabranjuje resničnim poročilom pot v Ameriko. Dovoljuje le tolikim in takšnim vestem v svet, ki so všeč Angležem in njihovim zaveznikom. Le z veliko silo se prerije kakšna iskrica resnice.

V daljni daljavi vidimo Ameriko, ki prosi „censorja" resničnih obvestil o vojnih dogodkih. Ali vojni bog ne mara slišati njenih prošenj. Desnico drži proti nji: „Nič sedaj. Po končani vojni izvedi šele golo resnico!"

VELIKA CHICAŠKA STAVKA SE NAGIBLJE H KONCU.

(Nadaljev. s 1. strani.)

kondukterja na svetu. Sprevodniško službo je prevzel pred 40 leti.

Illinoiski državni senat v Springfieldu je včeraj zvečer sklenil po jako živahni debati poveriti prometni komisiji preiskavo te stavke v svrho poravnave.

Poštni promet v pouličnem železniškem vozu je bil v pondeljek deloma prekinjen, a sedaj se zopet izvršuje v polni meri, kakor se je izjavil poštar Campbell. Najhuje so prizadeta vsled stavke gledišča, kavarne in druga zabavališča.

Sedaj se je nabralo že dokaj stavkolomcev v Chicagu, in skoro bodo zavladale zopet normalne razmere po pouličnih in nadcestnih železnicah. Iz Philadelfije, Pa. je že odšlo 200 železničarjev, katerim je ponudila agentura najvišje dnevne mezde, prosto vožnjo in prehrano in po prihodu v Chicago pa od $3. do $3.50 na dan. Takšna nabiranja se vrše tudi v New-Yorku, Washingtonu in Baltimore.

Kakor se poroča iz Bostona, Mass., je bil posebni vlak za stavkolomce, katere so nabrali agenti za Chicago odpovedan. To pa na veliko žalost veliki množici mlajših in starejših mož, ki so sprejeli ponudbo chicaških železniških družb. Zato se jih je mnogo odpeljalo z rednimi vlaki proti Chicagu.

PAZITE NA SVOJ DENAR.

PONOVNO MORAMO OPOZARJATI SVOJE ROJAKE, NAJ BODO OPREZNI IN PREVIDNI V SVOJIH DENARNIH ZADEVAH.

Tekom zadnjega tedna smo prejeli od naročnikov „Slovenskega Naroda" zopet mnogo vprašanj glede cirkularjev, ki so jim prišli po pošti v roke. V le-teh okrožnicah se vabi naše ljudi, naj naložé svoj denar v razne bančne špekulacije, ki jim bojda prineso zlata nebesa. Mi nikakor ne moremo razumeti, kakšno srce morejo imeti ti zakotni bankirčki, da love naše ljudi na svoje limanice v tem hudem času, ko si ti naši trpini prislužijo komaj toliko, da odpode lakoto izpred svojega praga ter si pritrgajo z velikim samozatajevanjem vsaj nekaj grošev za svoje drage v stari domovini: za svojce na Slovenskem, ki so izgubili vsled sedanje strašne vojne domala vse svoje prehranjevalce ter so tako zapuščeni, da komaj prežive svoje uboge otročiče. Ali kakor vse kaže, se ti bankirčki in šifkartaši prav nič ne zmenijo za te nesrečne razmere onkraj morja. Njim je le na tem, da kar največ ljudskega denarja pobašejo v svoje malhe.

Zato pa svetujemo svojim rojakom po celi Ameriki, naj kar najskrbneje pazijo na svoj denar in svoje žepe. Če imajo kaj denarnih prihrankov, naj jih vložé v poštne hranilnice, ali pa v državne in narodne banke.

Že večkrat smo opozoril svoje cenjeno čitateljstvo na velike ugodnosti, ki mu jih nudi v tem oziru **Prva-Druga Narodna Banka — The First-Second National Ban, Corner of Wood Street and Fifth Avenue, Pittsburgh, Pa.**

Ta banka je ustanovila oddelek, namenjen in določen izključno le za Slovence, kakršnega nima nobena druga takšna inštitucija v tej deželi. V tem departmentu opravijo vse svoje denarne zadeve naši ljudje, v katerémkoli kraju širne Amerike stanujejo. Tu lahko ploodonosno in varno naložé svoje prihranke, in s posredovanjem te banke tudi lahko odpošljejo svoj denar v staro domovino.

Zato se z zaupanjem obračajte po informacije ali pojasnila v vseh svojih denarnih ozirih na Prvo-Drugo Narodno Banko v Pittsburghu, Pa. Mi Vam zagotavljamo, da bi bil „Slovenski Narod" med najzadnjimi listi, ki bi Vam priporočal gori imenovano banko, če bi ne bili docela prepričani, da je Prva-Druga Narodna Banka v Pittsburghu, Pa., eden izmed najvarnejših denarnih zavodov v Združenih državah, ter bi ne vedeli, da postreže naše ljudi v njihovem materinskem jeziku. Kajti zapomnite si, cenjeni čitatelji „Slovenskega Naroda", da prevzame vsak časnik ob taki zagotovitvi vso moralno odgovornost nase. In mi bi je gotovo ne prevzeli, če bi ne bili popolnoma uverjeni, da Vam priporočamo nekaj povsem zanesljivega in koristnega.

A.

Slovenci in Slovenke, naročajte se na „Slovenski Narod", najboljši slovenski list v Ameriki!

LAHOM NI VŠEČ GIBANJE NA BALKANU.

Rim, 17. junija. — Kakor že znano, so obrnili Srbi sedaj svoje kanone proti Albancem. Radi tega je laška vlada v silnih skrbeh. Govori se, da avstrijska vlada moralno podpira to srbsko ekspedicijo v albansko ozemlje. To dejstvo zbuja tukaj splošno nezaupanje napram Srbom. Namesto da bi Avstrija zdaj, ko je precejšen del srbske vojske odrinil v Albanijo izrabila to ugodno priliko ter iznova naskočila Belgrad, je storila ravno nasprotno. Kajti velik del tamkajšnjih čet je odposlala proti Italiji. Zato se zdi, da novi zapletljaji niso izključeni. (Iz tega je razvidno, da se Italja nikakor ne strinja s politiko Srbije in Grške. — Op. ur.)

Srbija in Grška baje za Avstrijo?

Zofija, Bolgarija, 17. junija. — Grška in Srbija pripravljate spomenico, v kateri se upirate odstopiti macedonsko ozemlje, katerega je ponudila Rusija in njeni zavezniki Bolgariji. To je prvo znamenje, da se omenjeni državi ne strinjate s sovražniki Avstrije.

Bolgarija tudi na avstrijski strani?

Rim, 17. junija. — Silno senzacijo je zbudilo še nepotrjeno poročilo, ki trdi, da je Bolgarija naročila po posredovanju neke nemške banke veliko množino municije in orožja v Ameriki, da se potem postavi na stran Avstrije in Nemčije. Bolgarski poslanec Rizov je odklonil vsakršno tolmačenje te vesti.

Slovenci in Slovenke, naročajte se na „Slovenski Narod", najboljši slovenski list v Ameriki!

NAŠIM NAROČNIKOM NA ZNANJE.

V zadnjih dneh nam je došlo veliko vprašanj glede vojaških zadev. Mnogi naši rojaki so nam priložili tudi zneske po 50 c., misleč, da tudi mi računamo za par stopinj na avstrijski konzulat po 50 c., kakor je to storila svojčas Sakserjeva šifkartašnica.

Da obvarujemo rojake pred nepotrebnimi stroški, naznanjamo vsem naročnikom „Slovenskega Naroda", da izvršuje uredništvo „Slovenskega Naroda" vse zadeve, ki so v zvezi z avstrijskim konzulatom in katerih ne morejo opraviti naši naročniki sami, popolnoma **BREZPLAČNO**. Le če je treba vrniti listine po pošti naj nam priložé poštnih znamk v primerni vrednosti.

Uredništvo „Slovenskega Nar".

NEGUJTE SVOJE LASE!

Uspešno znanstveno zdravljenje popolnoma zastonj za moške in ženske.

Pred lečenjem

Ali vam izpadajo lasje?

Ali se vam pričenjajo lasje predčasno redčiti?

Ali so vaši lasje suhi in lepljivi?

Ali imate luskino in vas srbi glava?

Ako ste plešasti, ali pričenjate dobivati plešo?

Ako trpite na kateri gorinavedenih bolezni, ne čakajte, ampak se pričnite takoj zdraviti, kajti vsako zavlačevanje je nevarno. Pišite takoj po našo ilustrovano knjižico z naslovom:

„RESNICA O LASEH"

(spisana od slavnega evropskega specijalista.)

Knjižica vsebuje sledeča poglavja:

Četrti teden.

Pouk o laseh. Ustroj las in temena. Vzroki izpadanja las in pleše. Kako ohraniti zdrave in dobre lase. Zdravljenje, vsled katerega zrastejo lasje v šestih tednih. Osivelost. Brada in brke. Pri znanja in zahvale ozdravljenih ljudi.

Brezplačen poskus zdravljenja.

Želimo vas prepričati na svoje lastne stroške, da bo zdravilo „Calvacura" ustavilo izpadanje las, odstranilo luskine in srbečico ter pospešilo rast las. Pošljemo vam $1. vredno steklenico „Calvacure" št. 1. obenem z gorinavedeno knjižico „Resnica o laseh", ako nam pošljete svoje ime in 10 centov v srebru ali znamkah, da se pokrije poštne stroške.

Šesti teden.

Izrežite kupon spodaj ter ga pošljite še danes na: UNION LABORATORY, Box 422, Union, N. Y.

UNION LABORATORY,
Box 422, Union, N. Y.

Priloženo vam pošiljam 10 centov za poštnino ter vas prosim da mi pošljete $1. vredno steklenico „Calvacure" št. 1. ter vašo knjižico z naslovom „Resnica o laseh". (Ta kupon priložite pismu).

POZOR!

KRASEN ZEMLJEVID V BARVAH, KATEREGA JE DOBITI MOGOČE BREZPLAČNO.

Obstoji iz dveh delov na štirih straneh in obsega: Pregled celega sveta z morja in suhe zemlje. — Združene države v posebnem oddelku in skupno. — Ostalo zelo zanimivi zemljevidi. — Poučne in statistične tabele. — Panamski prekop. — Slike vseh vladarjev na zemlji. — Slike vseh predsednikov Združenih držav od Washingtona do Wilsona. — Zastave in grbi vseh držav na zemeljski krogli i t. d. . . .

Kdor naših naročnikov najde dva nova vsaj polletna naročnika in pošlje dotični znesek (v tem slučaju najmanj $1.—), na upravo, dobi na zahtev gori opisani enciklopedijski zemljevid brez vsakih nadaljnih stroškov.

SLOVENSKI NAROD (SLOVENIC PEOPLE.)
Established 1906.
Published every Thursday.
Published by Slovenski Narod Publishing Co. — Felix Dolinar, Owner.
AMERICAN IN SPIRIT. FOREIGN IN LANGUAGE ONLY.
The best advertising Medium to reach the Slovenic people in the United States and Canada.
Entered as second class of mail matter at the New York Post Office under act of Congress of March 3. 1879.
Naročnino pošljite po Post-, Express- ali Bank Money Orderju, ali pa v registriranem pismu na:
„SLOVENSKI NAROD" 45 Vesey St. New York, N. Y.
9th YEAR. — Thursday, June 17. 1915. — No. 17.

CENJENEMU ČITATELJSTVU „SLOV. NARODA".

V zadnji številki „Slovenskega Naroda" smo obvestili cenjene naročnike in naročnice svojega lista, da je doseglo njihovo število tekom desetih tednov številko 2532.

Danes pa jim z veseljem in zadovoljstvom poročamo, da se je pomnožilo število naših zvestih in neomajnih naročnikov in naročnic v zadnjem tednu nič manj kakor za 479 ter tako doseglo številko 3011. Če prištejemo še one iztise „Slovenskega Naroda", ki se jih proda na stojnicah (štantih) v New-Yorku, Brooklynu, Pittsburghu in drugih mestih po Združenih državah, uvidimo, da ima sedaj „Slovenski Narod" cirkulacijo od 5000 iztisov na teden.

To izredno veliko zanimanje in navdušenje za naš list nas je nadvse veselo iznenadilo. Tako naglega razširjenja „Slovenskega Naroda" med narodom v resnici nismo pričakovali, ko smo začeli izdajati omenjeni list. Kajti menili smo, da je nesrečna ligarska ideja že docela prepojila srca in možgane naših ljudi. Mislili smo, da nas čaka težje delo, ko smo izdali prvo, oziroma šesto številko „Slovenskega Naroda", tiskanega v New-York City. Ali sedaj smo prepričani in uverjeni, da so minili tisti časi, ko bi se dali naši ljudje zavajati od vrtoglavih in nepremišljenih mladcev in od kramarskih in zapitih starcev potom kramarsko-ligaških plenic.

Obenem je ta za naš list tako razveseljivi pojav tudi dovolj jasen dokaz, da mora imeti zagotovo uspehe časnik, ki služi edinole svojemu pravemu namenu, ki služi edinole svojemu narodu, ki goji edinole resnico ter širi neustrašeno edinole zdrave nazore med svojim čitateljstvom.

In tak list je ravno „Slovenski Narod", čegar moč raste in raste boljinbolj med ameriškimi Slovenci. Danzadnem je večja četa naročnikov, in mi obljubljamo le-tem, da bo „Slovenski Narod" vedno korakal po začrtani poti, to se pravi, pobijal bo neustrašeno napačne ligaške nazore, gledal pozorno in pazljivo na prste vsem onim, ki hočejo skubsti in smukati naš narod pod krinko narodnosti ali katoličanstva ter se neumorno potegoval za pravice naših ljudi. Obenem bo pa vselej podpiral vsako delo, ki je koristno našemu narodu.

Za vse to pa ne zahtevamo ničesar drugega od svojega naroda kakor to, da pridno čita „Slovenski Narod" ter se v kar največjem in najobilnejšem številu naroča nanj.

Na podlagi tega postane „Slovenski Narod" prav kmalu največji slovenski dnevnik v Ameriki. O tem smo docela uverjeni mi sami, in na to se lahko zanese tudi vse cenjeno čitateljstvo „Slovenskega Naroda".

ZALJUBLJENCEM V „SLOVANSKO" POLITIKO ITALIJANSKE VLADE V ALBUM.

Ko je dne 23. majnika t. l. padla odločitev avstrijsko-italijanskih pogajanj, ko je podpisal italijanski kralj vojno napoved Avstriji, in ko so začeli grmeti prihodnji dan italijanski topovi ob avstrijski meji, je veselja zavriskala vsa ligaška svojat po Ameriki. Lilaške plenice so se vdano zgrudile na kolena pred italijansko zahrbtnostjo in verolomnostjo italijanske vlade ter ji zapele navdušene slavospeve trdeč, da je Italija edina poveriteljica veleslovanske, oziroma rusko-srbske propagande, da je Italija edina nositeljica jugoslovanske misli, da je Italija tista država, ki odreši Slovence in Hrvate izpod avstrijskega „jerobstva" ter jim ustanovi jugoslovanska nebesa pod upravo in komando srbskega kralja, s krvjo omadeževanega in nevrednega svojega dostojanstva.

Bržko so pa izprevideli pisači in mazači omenjenih plenic, da je vse naše ljudstvo zoper njihovo plesnivo navdušenje in nasprotno njihovemu prevrčenu ogrevanju za polentarsko politiko, so zamahnili svoje protislovensko in protiavstrijsko pero v drugo smer.

Silno zdihujejo sedaj ter obračajo po tercijalsko svoje oči proti nebu. Zdihi, hinavski zdihi: „Ubogi in nesrečni slovenski narod" so zdaj na dnevnem redu v teh nevrednih plenicah.

Te smeri so se poprijeli samo zato, da mečejo svojemu čitateljstvu pesek v oči. Na eni strani preganjajo z vso srditostjo Lahe s slovenskega ozemlja, na drugi se pa vesele polentarskih „uspehov".

Italije so se polotile skomine po lepi slovenski zemlji in po rodovitih hrvaških pokrajinah. In že sega poželjivo svojo podlo in izdajalsko roko po naših najlepših obmorskih mestih, trgih in vaseh ter prerokuje, da pojde s svojimi oboroženimi četami celo do živolasega cesarja na Dunaj.

Tu je popolnoma očividno, da dela račun brez krčmarja. Kajti nekaj batin je že dobila po hrbtu, ostale ji pa tudi še ne odidejo.

Ker ni mogla pribarantati izlepa slovenskih in hrvaških dežel, v katerih ne prebiva noben Italijan, in do katerih nima prav nobene pravice, si jih hoče osvojiti s silo in izgrda. In z ognjem in mečem razsaja sedaj po avstrijskem obmejnem ozemlju trdeč, češ, da je „pravica" na njeni strani.

To njeno „pravico" poznamo že izza njene vojne v Tripolitaniji. Krasti in ropati po tujem ozemlju je bila njena deviza takrat, ali ta njena deviza je stopila še jasneje sedaj, v vojni z Avstrijo, v ospredje.

In za te tatove in roparje tujega ozemlja se navdušujejo naši kramarski ligaši ter pravijo, da je to italijansko razbojništvo s slovenskega stališča docela opravičeno in pravilno! Hm, kakšni nazori!

Nad trideset let se je pasla Italija ob zvestem in odkritosrčnem zavezništvu Avstrije in Nemčije, nad trideset let sta ji stale pravkar imenovani državi v vsakem oziru prijateljski nastrani. Ali kramarska in mešetarska italijanska vlada je sedaj popolnoma pozabila te usluge, ter se hlinila obema zaveznicama, češ, da hoče ostati nevtralna, dokler bi ne bili njeni interesi ogroženi. Pod krinko te svoje navidezne „nevtralnosti" je pa prelomila zavezniško zvestobo, se nagnila nastran avstrijskih sovražnikov ter jela barantati z le-temi za avstrijske Jugoslovane — za Slovence in Hrvate.

In za te kramarje, za te zahrbtneže se ogrevajo ligaške plenice ter jih nazivajo pred našim narodom nositelje jugoslovanske misli! Čudni ljudje so ti mazači!

Kakor je znano, je zahtevala nesramna italijanska vlada od Avstrije razen južnih Tirol in vseh nadalnjih izključno z Italijani obljudenih obmejnih pokrajin tudi Gorico in Trst s čisto slovenskima okolicama, severno polovico Dalmacije, kjer so komaj dobri 3% prebivalstva italijanske narodnosti, in vrhtega še luki Reko in Pulj.

To je po nazorih naših ligašev popolnoma pravična zahteva!

Avstrija je nato odgovorila svoji verolomni zaveznici, naj si udejstvi te požrešne želje z orožjem, če si jih more. Triplententa ji je pa pritrdila v vseh goraj omenjenih težnjah. Rusija se je sicer nekaj časa upirala, ali slednjič je vendar pozabila svojo jugoslovansko misijo, kakor še vselej, pozabila svojo toliko poveličevano „ljubezen" do Jugoslovanov, se zedinila s svojima zaveznikoma, s Francozom in Angežem, podpisala vse laške skomine po lepem slovanskem primorju ter tako pregovorila in onamila Italijo zase in za Angleže in Francoze. Koncem vseh koncev pa ji je zajamčila triplententa posest gori označenega avstrijskega slovanskega ozemlja za razdobje celih petnajst let.

Vprašanje je le, in to silno veliko vprašanje, če se izpolnijo polentarski vladi te vroče želje.

Iz gori omenjenih stavkov je jasno kakor beli dan, da je Italiji le za obmorska slovanska mesta, a Rusiji za Jugoslovane toliko, kolikor za lanski sneg. Toda kramarski ligaši mažejo sedaj po svojih plenicah kar po cele klobase, da se sme slovenski narod edinole na rusko pomoč potom „jugoslovanske" prijateljice, verolomne Italije. Neprestano kričé ti zaslepljeni in v ruski absoutizem tako silno zaljubljeni kramarski ligaši, da so samo Rusi tisti narod, ki imajo poštene namene z Jugoslovani, s Slovenci in Hrvati, da je edino ruski vladi slovensko in hrvaško ljudstvo v pravi in pošteni iskrenosti na srcu, in da je Slovencem in Hrvatom še edino upanje ruski carizem.

V avstro-italijanskem konfliktu so torej Rusi v najjasnejši luči pokazali svojo neizmerno „brigo", svojo presrčno „ljubezen" do Slovencev in Hrvatov s tem, da so nas in Hrvate obljubili za petnajst let Italijanom, ki so po zmešanih nazorih naših kramarjev-ligašev kar čez noč postali edino pravi „zaščitniki" Jugoslovanov.

Kakšni pa so ti polentarski zaščitniki jugoslovanskih plemen, nam kažejo prežalostne politične, narodne in gospodarske razmere beneških Slovencev in drugih Slovanov, ki jih je zla usoda spravila pod italijansko krono.

Nad 6800 družin je Slovencev in Hrvatov v Italiji, a ti nesrečneži nimajo niti ene slovenske ali hrvaške šole, v katero bi lahko pošiljali svojo deco. Političnih in gospodarskih pravic tudi nimajo prav čisto nobenih, a izpolnovati morajo vse dolžnosti in bremena, ki jim jih nalaga kruta in krivična italijanska vlada — „sedanje upanje" Slovencev in Hrvatov v Avstriji.

Radi priznamo, da ni v Evropi nobene monarhistične države, ki bi bila docela pravična svojim malim narodom, toda priznati moramo pa tudi obenem, da se jim v Avstriji godi še najbolje, in da bi se Slovencem veliko slabše godilo pod vsako drugo krono. Kajti v nobeni drugi državi bi ne bili Slovenci tako kompaktni, tako skupni, kakor so ravno v Avstriji.

Ker je misel samostojne jugoslovanske države brez srbskega fanatizma in nasilstva največja bedastoča, brezumna domišljija zavretih možganov nadutih ljudi, ker ne mara slovenski narod italijanskih lakotnikov za svoje gospodarje in ker je obenem zvest svoji zaprisegi — kar so dokazali in še danes dokazujejo med hrabrimi najhrabrejši slovenski polki, n. pr. železni 17. polk — na vseh bojiščih, prelivaje svojo kri za svojo ožjo in širjo domovino, — je in bo neupogljivo za avstrijsko idejo, za idejo, ki je edino prav in zdrava zanj.

Ker stremi „Slovenski Narod" edinole za srečo slovenskega ljudstva tu in v stari domovini, zato je tudi on za tisto pravo in edino zdravo idejo ter jo neustrašeno širi med našimi ljudmi.

Zato pa tudi z vso odločnostjo odvrača vsakršno prijateljstvo odstrani sovražnikov države, v kateri so postali Slovenci kulturen narod ter se že dokaj močno dvignili na gospodarskem polju.

Med ameriškimi Slovenci so najhujši sovražniki avstrijske ideje gnili stebri bivše kramarske lige št. 1, s svojim kramarskim poglavarjem na čelu in pa tajnik snujoče se kramarske lige št. 2, ki vabi Slovence s katoliško pesmijo pod svoje okrilje.

Potemtakem je povsem logično in naravno, da smo pomagali podirati kramarsko šupo št. 1., ki so jo jeli zbijati na peščenem temelju fanatičnega ruso- in srbofiltva razni brezglavi in breznačelni slovenski petelini in nekateri oguljeni troti, zato je tudi docela pravilno, da bomo podrli vsako še tako majhno uto, ki bi jo pričeli sestavljati ligarji druge izdaje, in zato smo tudi napisali te vrstice v album in spomin vsem onim, ki tako silno hrepene jesti mesto belega kruha italijansko polento.

MILAN KURET:

IZZVENELE PESMI.

ANDANTE:

Klavir zveni,
vijolin ihti,
in v hčerin nežno se topeči glas
pomešal se je rezko resni bas.

ADAGGIO — ALEGRO:

In starec sluša: — smeh in stok vijolina —
morje glasov se v dušo mu preliva;
in starec sanja: — dlan oči zakriva,
Odjadral duh na čolnu je spomina
v deželo bajno mladih želj in snov,
v deželo neizsanjanih čarov.

In spet hiti korak po tratah cvetnih
mladostne vesne bujne, solnčnojasne,
v pokoj dremotni, ko noči poletnih
lil slavec tožbe je čarobnokrasne,

žareli mladih so stremljenj vrhovi,
kipeli v zrak ponosnih sanj gradovi.

In kot nekdanje dni, sluh zopet pije
besed medenih nepozabni slaj,
in v mračno dušo prav kot nekdaj sije
kras dragih slik — ljubezni prve maj.

PRESTO — APASSIONATO:

Klavir grmi,
akord kipi,
in v vrisku gosli, v stokanju godal
za gradom grad se v meglo je razpal.

GRAVE — CONSOLANTE:

Izpod dlani tedaj na bleda lica vela
je starcu nema, nema solza pripolzela.

Kaj vstalo mu iz srčnih je globin?
Vampir že davno mrtvega gorja?
Je blisnil v duši diven li spomin?
Obsinil jo mladostnih soj zvezda?

A tiho že prihaja tolažnica,
da pot v Kraljestvo luči mu odpre,
kjer mir tišin zjasnil bo trudna lica,
kjer večni čar bo sanjalo srce.

FINALE:

Kot da nevidne so roke
ljubeče v večno ga slovo objele,
vzdrhtelo trudno je srce
v odmevih zadnjih pesmi izzvenele.

DOPISI.

New-York, N. Y. — Članom in članicam podp. društva „Orel" št. 90. J. S. K. J. — Dne 19. junija je tretja sobota v mesecu. Kakor vedno, se tudi topot vrši mesečna društvena seja v društveni dvorani. To je znano vsakomur izmed naših članov in članic, in mi bi tega ne priobčili še posebe v časopis, da ni ta seja velevažna za naše društvo in vse njegovo članstvo.

Na tej seji boste namreč z volilnimi listki odločili, ali naj še nadaje plačuje Jednota bolniško podporo kakor doslej, se-li ovrže centralizacijo bolnine, ali ne, ali naj plača potem Jednota $20. — na mesec skozi eno leto po preteku prvih šest mesecev, ali pa po $30. — na mesec skozi šest mesecev po preteku prvih šestih mesecev. In konečno tudi, ali naj se premeni število članov s 50 do 100 na 30 do 100 za podlago volitve delegatov na glavno zborovanje.

To so tako važna vprašanja, da ne sme manjkati nobenega člana ali članice na društveni seji, ki se vrši 19. junija zvečer v društveni dvorani.

Zato je sklenilo društveno tajništvo v dogovoru s predsednikom in ostalim odborom, da tem potom zaukaže vsem članom in članicam društva „Orel" sigurno udeležitev omenjene seje. Kdor bi se je ne udeležil, bi moral plačati določeno globo.

Z bratskim pozdravom
Peter Petek, predsednik.
Valentin Orehek, tajnik.

Kam pa v nedeljo, dne 18. julija t. l.? Kam drugam, kakor na VII. letni pic-nic, ki ga priredi slov. podporno društvo „Orel" št. 90. J. S. K. J. v nedeljo, dne 18. julija 1915. v prostorih „Hotel zum grünen Wald" na vogalu Columbus Ave in Elm Strret, Maspeth, L. I. — Cenjena slovenska društva v Greater New-Yorku prosimo že sedaj, naj blagovolijo upoštevati to našo prireditev ter se polnoštevilno udeleže gori označene veselice. Natančnejši vspored priobčimo pravočasno v tukajšnjih slovenskih listih.

Valentin Orehek, tajnik.

New-York, N. Y. — Program II. zabavnega večera v tem letu, katerega priredi Slovensko pevsko društvo „Slavec" v Greater New-Yorku dne 19. junija t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani rojakov Mraka in Kulcerja, 211 Graham Ave., Brooklyn, N.Y.

1. „Delaj dekle pušelje" (M. Bajuk) poje moški zbor. 2. „Slavec", (narodna iz Tržiča): poje mešani zbor „Slavca". 3. „Plovi, plovi ladja". 4. „Fantje se zbirajo" (z Unca) 5. „Tam, kjer teče bistra Zilja" (iz ziljske doline): poje mešani zbor „Slavca". 6. „Junakovo slovo" in „Kako bom ljubila?" (M. Bajuk) se na splošno željo ponavljata. Pevovodja Ivan Adamič. Ples itd. — Dobitek: Kanarček v kletki. — Šaljiva pošta. Mize so imenovane po slovenskih naših vaseh, trgih in mestih.

Za dobro kuhinjo in izvrstno pijačo jamčita Mrak in Kucler.

Dobrodošli prijatelji naše pesmi!

„Slavec".

Važno!!! 3 julija odpotuje „Slavec" v Forest City, Pa., kjer priredi 4. julija v Muhičevi dvorani koncert in 5. julija nastopi pri blagoslovljenju zastave Društva sv. Ane. — Vožnja semintja, hotel in hrana $12. — Kdor želi z nami, naj se oglasi pri predsedniku „Slavca" gosp. Josipu Remsu!

Brooklyn, N. Y. — Cenjeno uredništvo „Slovenskega Naroda" — Blagovolite priobčiti sledeči dopis Brooklinskega „Zvona":

Cenjenim rojakom in rojakinjam je že splošno znano da priredi v nedeljo dne 20. t. m. svoj prvi letni picnic Slov. dev. pev. zbor Brooklinski „Zvon" pri Revnem Lazarju, splošno znanem prostoru Geater New-yoržanom. Uljudno se vabi vse zavedne Slovane kakor tudi new-yorške naprednjake da nas ne pozabijo posetiti.

Začetek točno ob 2. uri popoldne.

Spored:

1. „Mladosti ni": poje mešani zbor. 2. „Cvet brez sadu": poje mešani zbor. 3. Dobitek na številke krasnega fotografičnega aparata. 4. Šaljiva pošta. 5. Prosta zabava in vsestransko petje. 6. „Naša zvezda": poje mešani zbor. 7. „Pod oknom": poje moški zbor 8. „Slovo": poje moški zbor.

Torej rojaki in rojakinje, ne zamudite te prireditve; kajti nobenemu ne bo žal, če se udeleži tega našega izleta. Za naše plesalke in plesalce je preskrbel odbor izvrstno godbo (trio).

Prodajale se bodo tudi prave kranjske klobase.

Uljudno vabimo vsa bratska društva, da se kar najštevilnejše udeleže te priredbe.

Baltazar Derganc, tajnik.

Smithfield, Pa. — Cenjeno uredništvo „Slovenskega Naroda"! — Prejel sem od Vas že tretjič „Slovenski Narod" in tudi pismo, v katerem me pozivljate, naj se naročim na Vaš izvrstni list, če mi je všeč.

Jaz bi bil to storil že zdaynaj, če bi ne bil toliko zanaprej plačal za izdajalski list „G. N." Povečini delavstva, kar je nas Slovencev, ne imenujemo več Sakserjeve plenice Glas Naroda, nego glasilo izdajalcev slovenskega naroda.

Prepričani pa smo, da je naše gasilo — „Slovenski Narod" — zares slovensko, ne pa glasilo kakršne koli veliko-rusko-srbske agenture ali poprišče podobne propagande. Zato se hočem tudi naročiti nanj ter ga priporočati vsemu zavednemu slovenskemu delavstvu po širni Ameriki. Ligašem pa, ki tako absolutno bičajo naše resnično domoljubje v svojih ligaških trobilih, priporočam pameti in boljšega prepričanja. Ogromna večina naših rojakov je proti ruskemu absolutizmu in zoper nameravano Veliko Srbijo, ki so jo hoteli z umori raztegniti na račun vsega slovenskega naroda.

Tem kramarjem-ligašem, ki hočejo potopiti vsakogar v žlici vode, če ne trobi v njihov rog, priporočam, naj še kar naprej petlarijo ter si polnijo petlarske krošnje, ali to pa le med Rusi in Srbi. In zakaj jim to tako toplo priporočam? Zato, ker so začeli voglariti že tudi okoli S. N. P. J. Mislim, da je ta Jednota vendar slovenska, ne pa srbska ali ruska. Ti „gospodje" ligaši, ocilindrani in ofrakani, si v resnici predstavljajo delavstvo, ki se nima časa obirati z ligaškimi bedarijami, silno neizmerno, neznansko malo izobraženo in docela zabito. Ne, ne, gospoda ligaška! Mnogo jih je med nami, ki so mnogo več sveta prebrodili ter si ob tej priliki veliko več izkustva pridobili kakor ti kramarji-ligaši. Čeprav je proti-ligaškega delavstva velika večina v Ameriki, vendar se ligaši še niso izpametovali in iztreznili dočista.

Nazadnje želim, da jih še nadalje pritiska „Slovenski Narod" tja do pravega izpoznanja.

F. K. — naročnik „Slov. Nar."

Forest City, Pa. — Dne 16. junija sta bila poročena v Slov. cerkvi Sv. Jožefa g. Anton Žigon Zgor. Logatec na Notranjskem z gospodično Mary Pirnat iz Moravč na Gorenjskem.

Cerkveni zbor jima je v pozdrav zapel mično pesem pred poroko in pri sv. maši, kjer je g. Mary Pirnat precej časa sodelovala pri mešanem zboru na koru. Torej jima želi cerk. pevski zbor in zborovodja obilo sreče v novem stanu,

Poročevalec.

S POTA.

Grad za gradom ligaških „trdnjav" se ruši in pada v roke resnice. Navzlic vsem nesramnim napadom laži odstrani kramarske lige je sleherni rojak ki zasluži, da nosi ime Slovenec, danes naročnik „Slovenskega Naroda".

Po širnih slovenskih naselbinah Johnstown, Conemaugh, Pittsburgh z okolico in drugih pokrajinah je vse preplavljeno s „Slovenskim Narodom". Le par strahopetcev še, ki vidijo v Franku Sakserju Boga, se drži lige in njenih šuštarskih listov. Ali tudi ti pridejo še za nami, ko se prepričajo, v kakšno nagnusno blato so zagazili.

Tuintam naletim na ligaše, ki niti ne vedo, za pravila tega kramarskega kluba ter tavajo za raztrganim banderom brez naslova kakor pohlevne ovce za svojim ovnom.

O kakih rednih shodih ali sejah med vrstami ligaških kramarjev ni ne duha ne sluha. Zadovoljni so že, da si nabašejo malhe. Računa seve še tudi niso dali nikjer objaviti.

Le še tako naprej, pohlevne ovce! Pazite pa, da vam vaši pastirji ne vzemo poleg volne še kože. Slednjič boste le v zasmeh, ker se daste varati zastaranim lopovom in ponorelim mladim petelinom.

Otroci jetičnih staršev so navadno šibkega zdravja. Le rahlega prehlajenja je treba, pa se jih poloti jetika. In tako se je zgodilo tudi z amerikansko, slovensko-kramarsko samoobrambno ligo, katere voditelj je največji kramar pod božjim solncem in drugi gnili steber Edvard Kalish. Prvi sploh ni Slovenec, drugi pa zna slovensko samo tedaj, kadar mu zazveni cvenk rmenih cekinov.

Do svidenja!!

M. Z.

ŽENSKE NA MOŠKIH SLUŽBENIH MESTIH V NEMČIJI.

Na Nemškem se hitro množi število žensk, ki jih namesto v vojsko poklicanih moških nastavljajo na mesta, ki so jih doslej zavzemali le moški. Na berlinski cestni železnici je že večina ženskih sprevodnic.

Pri mestni in predmestni železnici v Hamburgu so na peronih nastavili ženske za zapiranje vrat.

V Berlinu so ženskam izročili odvažanje smeti.

V sodnih uradih dosedaj ni bilo ženskega osebja, sedaj pa nastavljajo ondi ženske strojepiske.

Ženske nadomeščajo tudi učiteljske moči na deških šolah; tako poučuje na gimnaziji v Marienburgu tuje jezike neka učiteljica.

Posebno pa se je izkazala ženska pomoč v nemški industriji, ki stoji na veliko višji stopniji nego angleška. Medtem ko so morali n. pr. na Angleškem dobiti 3000 kovinskih delavcev iz Amerike, da nauče angleške delavce hitrega izdelovanja gotovih municijskih predmetov, so Nemci za to delo nastavili ženske, ker imajo toliko popolnejše stroje.

ZASLEDUJTE BOJNE DOGODKE!

Krasna in velikanska mapa celega sveta, kjer lahko že na prvi pogled vidite, kod se kretajo razne mornarice in premikajo razne vojske.

Polegtega imate na tej mapi naslikane vse vladarje, ki so zapleteni in ki se utegnejo zaplesti v sadanjo vojno, in to pa v njihovih najzadnjih fotografijah.

Tudi so na tem ogromnem zemljevidu vse zastave in grbi v barvah vseh v boj zapletenih držav, pa tudi onih, ki utegnejo poseči v boj.

Razentega je poleg prve mape še druga, na kateri so narisane Združene države in naslikani vsi predsedniki, počenši od Washingtona pa tja do Wilsona, kakor še devet drugih map in deset velikih slik, ki vam predstavljajo svetovne znamenitosti.

To vse naročite še danes ter pošljite obenem 50 c. na upravo „Slovenskega Naroda".

Novice iz stare domovine.

KRANJSKO.

Opeklinam podlegel.

Na Bloški Polici pri Starem Trgu se je predkratkim igral triletni deček Danilo Posar pred hišo svojih roditeljev. V trenutku ko je ušel očem svoje varuhinje, je padel v tamkaj stoječi čebriček v katerem je bilo do polovice vrele vode. Pri tem si je prizadjal tako hude opekline, da je kmalu nato izdihnil svoje mlado življenje.

Povožen in smrtnonevarno poškodovan.

Pred nekolikimi dnevi se je vračal sin železniškega čuvaja v Verdu, sedemletni Ivan Masten, iz vrhniške šole domov. Medpotjem ga dohiti z deskami težko obloženi voz. Konj, ki je bil vpležen v ta voz, ga podere na tla, in fantek je prišel pod kolesa, ki so šla čez spodnji del njegovega telesa. Smrtnonevarno poškodovanega so potem prepeljali dečka v deželno bolnišnico.

Mladi tat.

Vozniku Juriju Šircu v Kranju je bilo pred nekolikimi dnevi ukradenih 90 kron, kateri znesek je bil skril v svoje slamnato ležiščesv hlevu. Orožništvu se je posrečilo izslediti tata v osebi nekega tamkaj zaposlenega in 15 let starega dninarja. Dečak je bil že potrošil čez 60 kron od ukradenega denarja.

Tridensko zdravstveno poročilo.

Od 9. do 15. maja se je porodilo v Ljubljani 20 otrok (20.80 na tisoč), med temi en mrtvorojenec. Nasprotno pa je umrlo 19 oseb (19.76 na tisoč). Med umrlimi je bilo 10 domačinov; umrljivost domačega prebivalstva je torej znašala 10.40 na tisoč. Vsled difteritisa je umrla 1 oseba, vsled tuberkuloze 7 (med temi 3 tujci), vsled raznih drugih bolezni pa je umrlo 11 oseb. Med umrlimi je bilo 9 tujcev (47.3 na tisoč) in 14 oseb iz zavodov (73.60%). Nalezljivih bolezni se je priglasilo: 7 slučajev flegarja — tifusa — (sami tuji vojaki), 2 slučaja trahome (oba tuja in en slučaj difteritisa (tudi tujec). Med civilnim prebivalstvom se ni pojavil noben slučaj kake nalezljive bolezni.

Iz srbskega ujetništva.

Simon Fevc, posestnik iz Zagorice pri Rovih, sporoča iz ujetništva v Niški Banji (Srbija) dne 20. marca med drugim sledeče svoji ženi: Bog Vam daj, da bi vsi zdravi obhajali velikonočne praznike. Jaz ne dobim od tebe nobenega pisma. Sem zdrav, hvala Bogu. Imam tu dva tovariša moža z Gorenjskega, eden iz Šinkovega turna, drugi iz Lahovič. Vsi skupaj si z dugimi pogovori krajšamo dolgi čas. Bog Vas čuvaj. Zarobljenička komanda, nadomestna bolnišnica, Niška Banja. Srbija. — S karto z dne 12 aprila sporoča svojemu 85 letnemu očetu: Srčno mi pozdravljeni Želim, da bi zdravi obhajali svoj imendan. Sporočam, da sem zdrav hvala Bogu. Pisma ne dobim nič z doma; to mi je najhuje. — Pri pominjamo, da so se mu odposlala pisma in karte in denar. Ne prejme nič Kje vse zastane? Vsaka karta je potrebovala do nas domala mesec dni.

Nepromišljenost.

Dne 27. aprila ob 1. uri, med opoldanskim odmorom, se vleže na žagi v Karmelu zaposleni delavec Gregor Košak na cirkularno klop in zaspi. 18 letni sodelavec Ivan Jakšič iz Kamenca pa pri tej žagi odpre motor. Žaga začne delati; zagrabi levo Košakovo roko in jo tako vreže v kost, da mu jo bodo morali najbrže odrezati. Nesrečneža so odpeljali v bolnišnico.

Ciganska tolpa.

Že dalje časa se v bližini vasi krog Novega mesta potepa tuja baje iz Delnic prišla ciganska tolpa. Po dnevu berači, ponoči pa krade. V Urešnem selu pri Strumblju je ta tolpa vlomila in pobrala veliko obleke. V Otočicah je grófici Margheri ukradla prašiča in ga takoj zaklala. Pri Valtivasi je pobrala več obleke, kokoši in gos.

Požar.

Dne 7. maja popoldne je v vasi Srednji Lipovec, občina Ajdovec pri Žužemberku nastal velik požar, ki je štirim gospodarjem uničil vsa gospodarska poslopja. Škoda je velika. Trije gospodarji so vojaki, dva sta postala že za boj nesposobna, a sta odsotna. Doma so ostale samo žene, ki se v tako obupnem položaju ne znajo pomagati. Treba bo zgraditi gospodarska poslopja, pripraviti orodje za košnjo in žetev, pa kako ba to mogoče, ko ni gospodarjev in moških delavcev. Naše poslance prosimo, naj posredujejo, da ta gospodarstva ne bodo propadla. Pomoč je nujno potrebna. Milodari naj se pošiljajo na župni urad v Ajdovcu.

Razglas c. kr. deželne vlade za Kranjsko

Na podlagi § 2. ministrskega ukaza z dne 8. maja 1915 drž. zak. št. 113, o zagotovitvi preskrbe z mesom, zaukazuje deželna vlada tako: § 1. Prodaja mesa surovega in pripravljenega (kuhanega, pečenega, prekajenega in dr.) ter obrtniško oddajanje jedi, ki obstoje povsem ali delona iz mesa, je dovoljeno samo ob nedeljah, ponedeljnikih, sredah, četrtkih in sobotah. Z mesom se razumeva goveje, telečje, svinjsko in kurje meso, izvzemši klobase in notranje organe zaklanih živali, kakor pljuča, jetra, ledice, vranica, možgane in dr. § 2 Prestopki tega razglasa se kaznujejo po § 7 ministrskega ukaza z dne 8. maja 1915, drž. zak. št. 113 § 3. Ta odredba dobi moč z dnem razglasitve. — C. kr. deželni predsednik: Baron Schwarz m. p

Prememba posesti.

Hišo Tillovih dedičev na Kongresnem trgu, v Ljubljani, kjer je bila včasih Fischerjeva tovarna rodovice, je kupil tukajšnji trgovec g. Julij Elbert.

Odlikovan.

Je bil odlikovan rezervni kadet s srebrno hrabrostno svetinjo dr. Franc Pavlin.

Sta se upirali policistu.

Ker sta se upirali policistu v Škofji Loki, sta bili obsojeni v nomesečno ječo poljski begunki Marija Zaplatinski in Bronislava Messig iz Przemysla.

Umrl.

Umrl je 13. maja v bolnišnici Usmiljenih bratov v Kandiji fr. Benedikt Decorix, kartuzijan iz Pleterjev, rodom Francoz. Umrlega prepeljejo na samostansko pokopališče v Pleterje in ne bo pokopan brez krste, kot je pravilo tega reda, ker postava ne dovoljuje, da bi se prepeljani mrliči jenali iz krste.

Požari.

Dne 3. maja je zgorel skedenj posestniku Francu Rifelj v Karpovcu pri Št. Petru. Škode je 1800 kron. Dne 7. maja je zgorela v Srednjem Lipovcu ena hiša, ena treha in 8 gospodarskih poslopij. Škode je 18.400 kron, pogorelci so zavarovani za 8200 kron. V obeh slučajih so zažgali otroci.

Ponesrečil se je.

Ponesrečil se je 44 letni železničar Matevž Rozman na železniški postaji Javornik na Gorenjskem. Bil je doma z Bleda.

Prošnja begunke!

Na begu iz gališkega ozemlja sem se nehote ločila od svojega očeta Jerzy Salik, doma iz vasi Podgaj pri Grodka-Jagielowsky. Prosim prebivalce onih krajev, v katerih so nastanjeni gališki begunci in bi jim bilo znano, kje se nahaja imenovani, naj mi blagovole sporočiti pod naslovom: Ewa Salik, begunka v Šenčurju pri Kranju.

REKA SOČA, KODER JE USTAVLJENO LAŠKO PRODIRANJE.

THE ISONZO VALLEY

Par milj proti vzhodu za italijansko mejo teče po avstrijskem ozemlju reka Soča ob hribovitih in brdovitih obrežjih. Lahko so pre koračili Italijani mejo, raztezajočo se po ravnini, na kateri se jim ni nikdo postavil v bran. Ali bržko so pa dospeli do hribovitih Sočinih bregov, so obstali.

Iz Rima se poroča, češ, da zabranjuje le narastlost reke Soče prodiranje italijanskim četam.

ŠTAJERSKO.

Nov velik kolodvor za sestavo vlakov.

Nov velik kolodvor za sestavo vlakov se zgradi pri Teznju pri Mariboru. Prvotno so nameravali zgraditi kolodvor z 20. tiri, a ta načrt so jako povečali. Ko izvedejo načrt, bo ta kolodvor največji kolodvor za sestavo vlakov južne železnice. Promet novi kolodvor zelo olajša in razbremeni postaje Maribor glavni kolodvor, Maribor koroški kolodvor, Prager sko in ptujsko progo. Delajo tudi ruski vojni ujetniki. Zanimivo je, da se radi novega kolodvora mora podreti vila „Friedensheim".

Prično zidati šolo.

Gospodinjsko šolo v Sv. Jurju ob južni železnici na Štajerskem prično v kratkem zidati. Poslopje bo stalo 80.000 kron. Stroške nosi poljedelsko ministrstvo.

Ubil se je.

Ubil se je pri zgradbi lop pri Ptuju l. 1855. rojeni dninar Anton Štoger. Padel je 4 metre globoko.

Ruše.

Dne 16. maja je na Smolnidu umrl po dolgi mučni bolezni, ki i jo je vsled rane in vojnih težav nakopal na severnem bojišču, nlad posestnik Jožef Pečovnik. Rajni se je lansko leto dne 13. julija poročil z Josipino Lamprehtovo in se je potem preselil na nevestin dom.

Oče rajnega je spoštovan veleposestnik in župan na Rotenbergu, župnije Št. Lovrenc nad Mariborom.

Dne 27. julija, torej že 14 dni po poroki, je bil rajni Jožef poklican pod orožje. Udeležil se je bojev pri Grodeku in drugod. Dne 11. septembra je bil težko ranjen v nogo. Nato se je dolgo časa zdravil na Ogrskem, odkoder se je jeseni bolan vrnil na dom. Pogreb se je vršil dne 18. maja ob izredno obilni udeležbi.

Sv. Trojica v Slov. goricah.

Kakor je že nekatere kraje na Sp. Štajerskem obiskala letos toča, tako je tudi dne 3. maja obiskala del naše župnije. Padlo je je toliko, da je kar pobelila tla. Sreča v nesreči je bila ta, da je padala toča med dežom, in da je prostor, ki je bil prizadet po toči, le majhen.

Dne 23. aprila so nabirali učenci tukajšnje ljudske šole pod vodstvom svojih gg. učiteljev od hiše do hiše kovine za vojaške potrebe. Nabrali so raznih kovinastih predmetov v vrednosti 60 kron. Za naše razmere gotovo lepa zbirka. Nekaj dni prej pa so pobirali v našem trgu razne kovine v vojno svrho otroci nemške šole pri Sv. Lenartu.

Sv. Lovrenc nad Mariborom.

Tekom štirnajstih dni je neizprosna smrt oropala dve ugledni družini dobrih mater in skrbnih gospodinj. Dne 29. aprila smo pokopali Nežo Fišinger, p. d. Petrejevo, posestnico v trgu, mater c. kr. okrajnega sodnika gosp. dr. Jožefa Fišingerja. Dne 13. maja pa smo spremljali k zadnjemu počitku Marijo Vezjak, p. d. Karlatečevo, kmetico na Rotenbergu. Spoštovanim družinam odkritosrčno sožalje!

— Mnogo naših mož in fantov se nahaja na raznih bojiščih, tudi ujetih je mnogo.

O nekaterih pa smo že dobili poročila, da so morali žrtvovati svoje mlado življenje na oltar domovine.

Prvi, o katerem je došlo zanesljivo tozadevno poročilo, je Franc Pečovnikov p. d. Rebernikov. Ležal je tri dni težko ranjen na bojišču brez vsake pomoči.

Drugi, Peter Ačko, je umrl v ptujski bolnišnici na posledicah prehlajenja na bojišču; Huber Franc pa radi hudih ozeblin v neki bolnišnici na Moravskem. Mihael Schweiger, p. d. Kožičev, je prišel na mino, ki se je razpočila; umrl je vsled težkih poškodb. Več navidezno mrtvih pa je ostalo pri življenju onstran Urala: dva sta bila tudi med trdnjavsko posadko v Przemyslu, kojih usoda je doslej neznana. Henrik Medved je bil odlikovan ne severnem bojišču radi izrednega junaštva s srebrno kolajno prvega razreda. Šentlovrenski Slovenci mu kot v netemu sotrudniku pri naših prireditvah iskreno čestitamo!

Sv. Jurij ob Ščavnici.

Strajnšak Franc iz Rožičkega vrha, od mladih let, ko je zapustil klop ljudske šole, naročnik našega „Slovenskega Gospodarja", piše od zadnjega poročila z dne 21. decembra zopet dne 10. marca, da je kot bojevnik na severnem bojišču, sedaj ruski ujetnik v Askabadu, Agasak-Kapaka, 12 zdopna poma Zakaspia, Centralna Azija, in da je sedaj premeščen v Kara-Kalo, odkoder piše naslednje:

Draga žena in ljubi otroci! Prisrčno Vas vse pozdravljam in naznanim, da so nas sedaj v Kara-Kalo preselili. Godi se nam . . . dobro, zdrav še sem, novega pa ne izvem ničesar. Tudi pisma še nisem nobenega sprejel. Piši mi, ljuba žena, kratko na karto: da vem, če ste še živi. Še jeden pozdrav in vsakemu jeden poljub od Vašega Vas vse ljubečega Franc Strajnšak. Biro: Petrograd. Punkt: Kara-Kala, Azija, Zakaspija.

Gradec.

V splošni bolnišnici je umrl dne 18. maja ravnatelj Julij Glowacki, star 68 let. Pokojnik je bil profesor v Ptuju, vodja dvojezičnih gimnazijskih razredov v Celju in nazadnje ravnatelj mariborske gimnazije. Bil je odličen poznavalec naravoslovja ter pisatelj slovenskih naravoslovnih knjig.

Pogreb Julija Glowacki, bil je 20. maja v Gradcu, na pokopališču sv. Petra. Udeležilo se ga je mnogo ravnateljev in profesorjev graških srednjih šol; deželni šolski svet sta zastopala nadzornika dr. Tummser in dr. Rosenberg. Od mariborske gimnazije se je pogreba udeležil profesor dr. Anton Medved z deputacijo višjegimnazijskih dijakov.

Skrivnostna najdba denarja.

Občinski urad v Mozirju je 29. marca 1915. prejel nepodpisano pismo, v katerem se prosi, naj se razglasi, da se je pred več leti na mozirskem trgu našla večja vsota denarja in naj se lastnik oglasi. Oblasti so poizvedovale po piscu in ga našle v osebi nekega duhovnika, ki pa vsled spovedne tajnosti ne sme povedati, kdo je našel denar. Kdor je tedaj izgubil denar, naj se oglasi pri orožniški postaji v Mozirju.

Maribor.

Dne 17. maja se je poročil stotnik pl. Sauer od 20. polka poljskih topov z gdč. Elzo Prull, hčerko tukajšnjega lekarnarja Prulla. Poroka se je vršila v stolni cerkvi.

Umrl je prejšnji mariborski pastor g. Jožef Goschenhofer. Bil je miren, toleranten človek ter je vedno obsojal konfesionelne hujskarje.

— Dne 20. maja je okrog 7. ure zvečer prihrumelo nad naše mesto in okolico veliko neurje z nalivom in točo. Rž je na njivah močno potlačena; škoda je tudi v vrtovih precej velika.

— V zadnjem tednu je bilo v našem mestu 6 slučajev legarja, 4 slučaji škrlatice, 1 slučaj davice in 2 slučaja otrpnjenja tilnika.

— Vnet član J. S. Z. Anton Strucl, ki služi kot vojak na južnem bojišču, piše svojemu prijatelju, da so naše čete, ki stojijo ob srbski meji, na boj do dobra pripravljene in komaj čakajo trenotka, da udarijo. Izpočile so se skozi zimo izborno ter so si nabrusile in močno namazale orožje.

KOROŠKO.

Ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku ni premeščeno.

Ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku objavlja v graških listih: V drugi jutranji izdaji št. 133 „Grazer Tagblatta" 14. majnika 1915 na strani 3. je bila objavljena sledeča notica: Premestitev ravnateljstva državnih železnic Beljak. Kakor izvemo, se ravnateljstvo državnih železnic neposredno premesti v Ljubno. — Uradno se izjavlja, da je to poročilo napačno in temelji očevidno na netočnih informacijah.

Dr. Rok Jesenko se oglaša iz ruskega ujetništva.

Dr. Rok Jesenko je pisal „Mirovemu" uredniku iz ruskega ujetništva v Skobelovu v Srednji Aziji dopisnico, datirano z dne 1. sušca. Piše: Dragi mi! Najbrže si že slišal, kakšna usoda da me je doletela. Pogorje, ki ga vidim tu proti jugu, me zelo spominja na koroške Karavanke. Pri nas prihaja sedaj v deželo polagoma vročina, ki doseže poleti baje neverjetno višino. Ako Bog da zdravje, več ustmeno. Priporočam se Tvoji molitvi, pozdravljam Tebe in vse dobre znance ter sem Tvoj dr. Jesenko.

Slovenski kurat v ruskem ujetništvu.

Gospod Andrej Martinčič, vojni kurat, je pisal naslednjo dopisnico (radi cenzure v nemškem jeziku): „22. aprila 1915. Po dvanajstdnevni vožnji sem dospel v Simbirsk. V bližini teče Volga. Kako se mi godi, ne pišem. Drugih slovenskih kuratov nisem našel tu; tudi v Przemyslu sem bil jaz edini. Tudi brzojavil sem Vam bil. Od septembra nobenega odgovora iz domovine. Pozdrav Slovencem! Andrej Martinčič, Feldkurat, Simbirsk, Russland. Prisonnier de guerre. Pisati je nemško, angleško ali francosko".

Smrtna kosa.

V Šmarjeti v Rožu je umrl 12. maja tamošnji nadučitelj Janez Gabron. Po rodu je bil Slovenec iz Štajerskega. N. p. v. m!

PRIMORSKO.

Poročilo o poslovajnu „Austro-Americana".

„Austro-Americana" je izdala poročilo o poslovanju lani. Kupčija ni ugodna. Po rednih odpisih izkaže bilanca pet milijonov kron izgube. V prvih sedmih mesecih lanskega leta je bil splošen položaj neugoden, ker je bil slab blagoven trg in ker so si družbe glede na tarifne boje v potniški kupčiji konkurirale. Odkar je izbruhnila vojska, je obrat popolnoma ustavljen, a družba smatra za svojo dolžnost, da obdrži v službi večino pisarniškega in ladjinega osobja. Ladje so še spravili na varno, ko je izbruhnila vojska.

Ogenj.

V nedeljo, 10 maja zjutraj je gorelo v podstrešju gimnazijskega poslopja v Gorici. Prišli so hitro ognjegasci in pogasili ogenj! Neznani tatovi so udrli v pisarno laške gimnazije, vzeli tam 70 kron kataloge so nesli v podstrešje in jih zažgali. Imeli so s seboj tudi petrolejko, kar je zavidno iz črepinj. Ogenj je zajel kos podstrešja pri glavnem uhodu nad hodnikom. Zločince iščejo.

Smrt vojaka.

V rezervni bolnišnici Rdečega križa v Gorici je umrl vojak Hornak Gallas doma iz Vieterana pri Stražovicah na Moravskem, star 40 let, poročen, po poklicu krojač. Spravila ga je v grob davična infekcija.

Za nadporočnika povišan.

Za nadporočnika je povišan črnovojniški poročnik in vojaški poveljnik na postaji državne železnice v Gorici g. dr. Anton Šapla. Ostane na svojem sedanjem mestu.

Pomanjkanje vitrijola.

Pomanjkanje vitrijola čuti tudi goriški kmet. Priporoča se v nadomestilo Martinijeva zmes po formuli 0.4kg vitrijola, 04.kg galuna in 0.5 kg. apna. Priporoča se vzajemna podpora pri kmetijskemu delu.

Nabava umetnih gnojil.

Za nabavo umetnih gnojil za goriške kmetovalce je obljubilo poljodelsko ministrstvo znaten znesek, kakor je povedal v Gradišču deželni glavar županom tega okraja.

Kmetijski stroji v nadomestilo delavskih moči.

Poljodelsko ministrstvo je dalo Goriško-Gradiščanski na razpolago 60 strojev Planet št. 8, da se tako ž njimi nadomestijo manjkajoče delavske moči. Stroji so se razdelili med razna kmetijska društva in zadružnikom brezplačno na razpolago.

Pogreša se.

Pogreša se poddesetnik 16. stotnije 27. domobranskega pešpolka, vojna pošta 48, Valentin Lango, ki že ni dal od septembra meseca nobenega znamenja življenja. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči njegovi ženi Katarini Lango, Ovšje šte. 53, pošta Avče.

HRVATSKO.

Spomenik junakom.

Splitsko poglavarstvo je razpisalo natečaj za umetniški spomenik junaškim Dalmatincem, padlim na bojišču. Za to umetnino so določili 66.000 K nagrade, podelil jo bo posebni jury.

Hrvatski sabor.

Hrvatski sabor se skliče v drugi polovici meseca junija.

Padel na bojišču.

Padel je na bojnem polju dr. Ivan Vidas s Sušaka.

Aretirani.

Aretirali so v Szatmaru radi goljufivih dobav konj armadi živinozdravnika Fabricinsa, posestnika Belo Lofflerja in najemnika Aleksandra Katona.

PISMA Z BOJIŠČ

HABSBURŠKA AVSTRIJA NAJ ŽIVI!

Topničar Leopold Slapnik, doma iz Vranskega, nam piše iz bolnišnice v Košicah dne 24. aprila:

Koražjo imajo naši spodnještajerski fantje in možje! Kokliko smo prestali in koliko naših bratov že spava po krvavih bojih, to ve samo Bog. Največ žrtev so dali na oltar domovine pešpolki štev. 87, 47, 17 in 7, ter domobranski pešpolk štev. 20, kakor tudi dragonski polk štev. 5, ter naši topničarski polki, v katerih smo Slovenci in Hrvati. Dali smo za domovino in za našega cesarja Franca Jožefa I. svojo kri in svojo življenje. Tudi jaz sem bil 209 dni brez kake strehe na bojišču. Bog daj, da bi se še jaz kedaj vrnil v svojo slovensko domovino, v mojo ljubo vransko faro! Do dne 10. aprila sem bil nepoškodovan in sem pobijal Ruse, da je bilo veselje. Pa je prišla ruska kukavica in je zakukala ter me je pičila v desno roko in levo nogo. Potem sem pa moral vzeti slovo od svojih tovarišev. Težko sem se ločil od njih, a kot ranjenec mi ni bilo mogoče ostati na fronti. Bog daj, da bi bil kmalu zdrav in da bi že lahko šel zopet nazaj nad Ruse k svojim tovarišem. Bog jim daj doseči zmago! Slovenci ne odnehamo prej, dokler ne porazimo Rusov in vse druge naše sovražnike! Habsburška Avstrija naj živi! Vsem iskrene pozdrave!

Leopold Slapnik.

SLOVENCI SE VRNEMO ZMAGOVITI!

Topničar Alojz Hodnik piše iz Karpatov svoji sestri v Šmartnu pri Slovenjgradcu:

Blaga mi sestra! Žalost, otožnost pri men' je doma, pa tudi veselje se včasih zamenja. Veselja je malo, ker preveč je skrbi, po domu, po domu mi srce želi. Tja, kjer živite v miru, brez skrbi, rad, o rad bi prišel vsaj za par dni. O ljuba ti hiša domača, kje si ti zdaj, kako daleč jaz od tebe oddaljen sem zdaj! Ali, draga mi sestra in starši, bratci Vi! Povejte, povejte, kako se Vam kaj godi! Nadalje radovedno je moje srce, kako kaj mojim prijateljem in znancem kaj gre? . . . .

Naznanim Vam to, da zima sedaj že prenehuje, ali vojska naša v Karpatih vedno bolj napreduje Na tisoče sovražnikov krogla naša pomori, da že prostor zanje več ni (da bi vsak sam za-se ležal). Res čudo božje je, da tako malokateri od Avstrijcev umrje od krogle ruske. Bog in Marija, bodita z nami še zanaprej, premagali bomo sovražnika moč in prišli bomo Slovenci zmagovati in zdravi, k Vam, ljubi domači, drugoč. Z Bogom! Ostani mi zdrava!

RUSA STA SE STEPLA ZA ŠTRUCO KRUHA.

Anton Mom ki služi pri brigadnem komandu št. 56, pri oddelku za metanje min, doma iz Ješence pri Framu, piše s severnega bojišča svojim domačim med drugim tudi to:

Denarja mi ne treba pošiljati, ker ga tako ne morem rabiti. Saj se v bojni črti tako nič ne dobi za denar. Stradati mi še ni treba. Zdaj so lepi dnevi pri nas in je še tudi precej toplo, kadar solnce sije. Slišali smo že tudi kukavico kukati, čeravno je tu in tam še sneg. Zdrav sem še tudi, hvala Bogu, če ravno sem prestal veliko hudega mraza. Prosim, pišite mi, kje je Beregičev Franc, če je še zdrav ali ne, ali če Flosov kaj piše. Klavšov Anton je bil ujet pri Dobromili, Marinov Janez je bil ujet 25. marca ob 5 uri zjutraj, ko se je začelo daniti. Dobro, da ni bil Bergečev Franc zraven, bi ga bili tudi ujeli. Tudi meni se je skoraj tako zgodilo; so Rusi tudi dirjali za nami in kričali: „Roke gor, puško dol!“ Jaz sem si pa rekel: Noge le tecite! Enega naših so bili Rusi ujeli. Imel je seboj štruco kruha. Rusa sta se začela tepsti za kruh, med tem jo je pa naš korenjak popihal. Mnogo pozdravov!

MRAZ IN RUSKA KROGLA.

Iz dunajske bolnišnice je pisal novinec Franc Krajnčič, kateri služi pri domobranskemu pešpolku št. 26, svojemu prijatelju Francu Prelogu v Malivasi:

Naznanjam Ti, da mi zdaj že hvala Bogu dobro gre. Samo desna noga me malo boli, kajti imam precej veliko rano od mraza. V Galiciji je bila že koncem novembra grozno huda zima. Jako veliko jih je v bolnišnicah, ki so jim prsti na nogah odpadli. Tudi meni so prsti na rokah tako zmrznili, da včasih nisem mogel niti puške držati.

Pisal si mi, da želiš vedeti, kako sem bil ranjen. Bilo je tako: Rusi so nas z vso silo napadli in morali smo se umakniti in kopati nove okope. Ko kopljem, mi naenkrat prileti kos šrapnela in mi zlomi puškino cev. Jaz pa pridno kopljem naprej in zdaj me za hrbtom nekaj hudo speče in malo poči, ker Rusi imajo večkrat take patrone, katere so po mednarodnem pravu prepovedane. Kadar namreč krogla prileti na svoje mesto, zopet poči in naredi veliko rano. Kri se mi je vlila v usta in nos in takoj sem vedel, pri čem da sem. Nato sem se zgrudil in ležal precej dolgo v svoji krvi. Ranjen sem bil v pluča. Krogla mi je šla skoz in skoz in na prsih ve. Vojaki zdravniškega oddelka so me za silo obvezali in odnesli na obvezališče. Tam me je zdravnik zopet obvezal. Vojni kurat mi je podelil sv. poslednje olje; nato pa so me naložili na voz in odpeljali v bolnišnico v Šlezijo. Iskrene pozdrave!

SLOVENSKI VOJAK NAREDI VSE.

Tako misli mladenič Jurij Orož-Miheljakov, ki je v Zreče pri Konjicah poslal pismo sledeče zanimive vsebine:

Zborow, dne 24. jan. 1915. — Draga mi sestra! Danes je prva nedelja, kar sem se podal na bojno polje, kjer hodim pred sovražnikom in me vsaki dan neprenehoma sovražne krogle pozdravljajo, danes torej po šestih mesecih sem dočakal prvo srečno nedeljo, da sem imel priložnost, tudi cerkev obiskati in precej oddaljen od sovražnika, v miru se odpočiti.

In ta trenotek porabim, da popišem malo moje dogodke.

Mene so prve ruske krogle pozdravile dne 8. oktobra pri Ropi. Od tukaj smo podili sovražnika proti Przemyslu. Na levi strani od Przemysla je vas Košice. Tam sem bil s strojno puško (vojaki pravijo: mašinengewehr) v ognjeni črti.

Da povem: Stotine Rusov je našlo smrt tamkaj. Mi smo bili tudi dobro pozdravljeni od ruske artilerije. Vendar je v noči od 10. na 11. oktobra sovražnik naenkrat zbežal in mi smo šli za njim do mesta Radimno, ki leži ob reki San. Tam je Rus preskočil vodo. Mi smo bili od 11. kora oddeljeni ter smo se podali skozi Przemysl proti Novemu Mestu, nemško: Neustadt. Tam sem doživel velik boj. Skoro tri tedne sem bival v zakopu na enem torišču, da nismo mi in ne Rusi za ped se primaknili. Tu so topovi grmeli od jutra do večera. Na obeh straneh jih je mnogo zgubilo svoje življenje. Tam sem zadnjič govoril z Rajzmanovim Hanzekom. Od tam ga nisem več videl. Tudi Koskarjev Pepek, mislim, je bil tam ranjen. Odtod sem dne 5. novembra odmarširal proti Karpatom; in sem ob času večjega mraza bil pri Jasliskn celi mesec v ognju. Tu je bil Ribičev Pepek ranjen. Od tukaj sem šel na Ogrsko v Trg. (Kurima). Tam se je nam posrečilo po štiridnevnem hudem boju Ruse pognati v beg, v Galicijo, skozi mesto Jaslow. Tam je bil krvav boj. Vendar je sovražnik zbežal v smeri proti Krakovu. Od tam je sovražnik dobil novo pomoč, a mi smo se začeli umikati. In ravno božične praznike smo imeli prav žalostne. Sv. večer bili smo pri Jaroslavu. Preskrbelo se nam je veselje. Zvečer smo amreč dobili kruha in pisma od pošte smo sprejeli.

Na Božič sem celi dan kopal kritja ali kakor tu pravimo: dekunge.

Na sv. Štefana dan bival sem v nekem hribu. Ker je bril prav mrzel veter ter pometal z dežjem in snegom, sem večkrat mislil na tople hiše in domači kraj.

V nedeljo je celi dan snežilo in deževalo, oglašal se mi je tudi prazni želodec, ki je že onemogel, a tudi mraz in zimski veter je bil oster.

Tukaj pri vasi Rihval pri Gorlicah se je vršil krvav boj z Rusi in je na starega leta dan Pecov v Bezovji, ki se Vivod piše, našel svojo smrt. Jaz sem živel v vojni črti do 15. januarja, sledečega dne je prišel ukaz, da smo se podali k divizijam. Sedaj sem od 19. januarja v korni rezervi na Ogrskem, blizu Bartfa.

Sedaj smo se znašli: Borlakov Karol, Skakle, Pekošak Matija, Jurač, Godna od Sv. Kunigunde, Pajk z Oplotnice, Fajmoštrov Lojze z Blata. Vse vkup lepo pozdravijo, in tudi jaz.

Več ne smem pisati. Danes smo bili v cerkvi in sem tudi Boga prosil, da bi me obvaroval še zanaprej zdravega. Ko bi jaz mogel popisati, kaj je vojna! Ti jočeš, da se v solzah topiš, pa vendar slovenski vojak vse naredi!

Karpati, dne 28. marca 1915. — Draga sestra! Tvoje pismo sprejel. Bog usliši Tvoje prošnje in Bog nam daj ljubi mir!

Meni ne gre tako slabo, akoravno morem velike težave prenašati.

Jurček.

NAŠI JUNAKI.

Korporal Emil Naglič od 27. pešpolka je s svojo skupino zavzel postojanko v nekem gozdu.

Takoj nato se je sam prostovoljno podal na poizvedovanje. Na svojem potu je zadel na nekega infanterista 87. pešpolka, ki je ležal blizo sovražne postojanke težko ranjen v pljuča. Četudi je sovražnik Nagliča opazil in ga ljuto obstreljeval, je vendar dvignil ranjenca in privlekel nazaj v bojno črto. Dobil je srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda.

Računski podčastnik I. razreda Franc Domanjko 5. drag. polka se je peljal s kuhinjo in vozom rekviriranega ovsa za svojim škadronom. Vsled slabih cestnih razmer je izgubil stik s svojim oddelkom in zašel v bližino ruske predstražne črte. Ker je bil obstreljavan, je moral nazaj.

Počakal je noči, nato pa odločno nadaljeval pot, ki ga je vodila ob ruskih prednjih stražah, in čez tri dni dospel k svojemu škadronu; trije dragonci, ki so imeli kriti tren, so zaostali, ker so jim oboleli konji. Domanjko je prejel hrabrostno svetinjo II. razreda.

OKLIC.

C. kr. okrajno sodišče v Škofji loki, je delo Pavla Novak-a iz Dolenjega Brda št. 8, radi sodno dognane slaboumnosti pod skrbstvo in mu postavilo gospoda Matijo Potočnik iz Dolenjega Brda št. 8 za skrbnika.

C. kr. okrajno sodišče v Škofji loki, odd. I., dne 8. maja 1915.

NAŠI LOKALNI ZASTOPNIKI.

John Andolšek, Cleveland, O.
Frank Bregar, Clinton, Ind.
Jos. Crainz, Indianapolis, Ind.
John Grsich, Calumet, Mich.
John Jakše, Imperial, Pa.
Frank Janškovech, Preoria, Ill.
Matija Kamin, Forest City, Pa.
Anton Komar, Milwaukee, Wis.
Frank Koren, Milwaukee, Wis.
John Koren, Milwaukee, Wis.
Louis Lesjak, Bridgeport, O.
Frank Luzar, Indianapolis, Ind.
Ant. M. Papich, Steelton, Pa.
Rudolf Puželj, Barberton, O.
Jos. Simčič, Pittsburg, Pa.
Peter Srnovršnik, Forest City, Pa.

SLIKE IZ BOJIŠČA.

PRIHAJAJO VSAK TEDEN NOVE IN JIH LAHKO DOBITE POPOLNOMA BREZPRAČNO.

Vsakemu našemu naročniku, kateri nam najde novega naročnika vsaj za pol leta in pošlje njegovo ime in naročnino (najmanje 50c) na upravo bode dobil na zahtev gori imenovane bojne slike za polkon brezplačno in poštnine prosto.

BREZPLAČNO

pošljemo vsakemu, kdor nam naznani svoje ime, priimek in točen naslov, krasno potopisno knjižico okrašeno z lepimi slikami. Pišite:

Cunard S. S. Co., Ltd.
21-24 State St. Dep. S. New York.

POZOR ROJAKI!

Kdor želi prevzeti zastop in nabirati naročnike za „Slovenski Narod“ v naših naselbinah po Združenih državah in Canadi naj nam to naznani.

Uprava.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA

ZGODOVINA PRVE-DRUGE NARODNE BANKE.

Že leta 1852. obstojala je Prva-Druga Narodna Banka v Pittsburgu, Pa. Ustanovil jo je dne 28. januarja pokojni James Laughlin, vtemeljitelj današnje velike Jones and Laughlin jeklarske družbe, kakor „Pittsburg Trust & Savings Co“.

Banka se je tedaj nahajala na Penna Ave., blizo 11. ulice. V aprilu l. 1852., kupila in prevzela je banka dobro gredočo denarno tvrdko Fifth Ward Banko, v. l. 1853. imenovala se je Pittsburg Trust Co., leta 1854. se je glavnica povišala na $200.000.

V tem času preselila se je na Wood Street poleg Fifth Avenue in to zemljišče je del lota, na kterem danes banka stoji.

L. 1863. se je ime banko menjalo v First National Bank of Pittsburgh, Pa. (Prva Narodna Banka). To je bila prva banka v Pittsburghu in ena izmed prvih, ktere so zaprosile za čarter nacijonalnih bank. Glavnica Prve Narodne Banke bila je takrat $500.000 a bank je bilo takrat v Pittsburghu samo 12.

Dne 1. sept. 1875. povišala se je glavnica banke na $750.000 a v letu 1892. se je dodalo glavnici nadaljnih $100.000.

Dne 1. avgusta 1901. je bil inozemski in parobrodski oddelek utemeljen po konzulu Max Schambergu, poznan pod imenom Max Schamberg & Co., kupljen in banka je začela poslovati z Evropo, posebno z našimi rojaki.

Mr. Wm. F. Benkiser, ki je bil s tvrdko Max Schamberg & Co. od leta 1891. postavljen je bil za upravnika novega oddelka, in razun upravnika v tem inozemskem oddelku bilo je takrat nastavljenih še šest oseb. Danes ima bank v svojem inozemskem oddelku nastavljenih ne šest oseb kot leta 1901. temveč se je osobje tega oddelka že leta 1912. povišalo na 44 oseb.

V letu 1913. spojila se je Prva Narodna Banka v Pittsburghu z Drugo Narodno Banko in novi zavod se imenuje zdaj Prva-Druga Narodna Banka v Pittsburghu, Pa. Glavnice ima $4,000.000 in prebitka $1,131.311.03.

Dalje poglejte Statement od 4. marca 1915.

V LASTNI ZGRADBI.

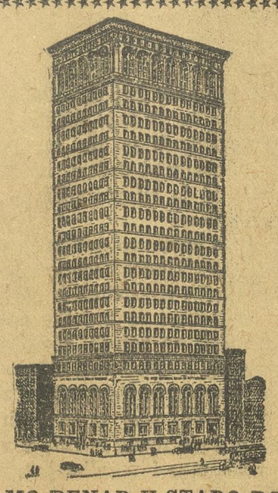

V LASTNI ZGRADBI.

POŠILJAMO DENAR V STARO DOMOVINO HITRO, VARNO IN CENO.
SPREJEMAMO DENAR V HRANITEV IN PLAČUJEMO OBRESTI.
VSAKA ULOGA IZPLAČUJE SE NA ZAHTEV BREZ ODKAZA.
INOZEMSKI ODDELEK, VTEMELJEN PO KONZULU MAX SCHAMBERG & COMPANY PRODAJAMO PAROBRODSKE LISTKE ZA VSE PROGE, KAKOR SAME KOMPANIJE.
NAVODILA, SVETE IN VSE POTREBNE TISKOVNINE POŠILJAMO BREZPLAČNO.

Našega lastnega poštnega urada poslužuje se na tisoče naših rojakov, ker se jim pisma ne izgubujejo, tudi ako se isti večkrat selijo in premestujejo. — Pišite v domovino naj vam pošiljajo vaša pisma na našo banko. — Pošteno delo, točnost in varnost je naše geslo.

STATEMENT OF

THE FIRST-SECOND NATIONAL BANK OF PITTSBURGH

AT THE CLOSE OF BUSINESS MARCH 4, 1915.

RESOURCES			LIABILITIES		
Loans and Discounts		$ 8,795.087.70	Capital		$ 4,000.000.00
Overdrafts		10.69	Surplus and Profits		1,131.311.03
U. S. Bonds, at Par.		3,151.000.00	Reserves, For Interest and Taxes	113,342.14	
Other Stocks and Bonds		4,597.826.22	Special Reserve	376.047.52	489 389.66
Real Estate, Furniture and Fixtures		1,203.214.19	Deposits		13,933.962.85
Cash on hand	$1,622.493.89		Circulation	3,000.000.00	
Due from Banks	1,452.454.33		Less Due from U. S. Treas.	50.250.00	2,949.750.00
Due from Pittsburgh Banks	1,532.326.52	4,607.274.74			
Due from Treasurer U. S.		150.000.00			
		$22,504.413.54			$22,504.413.54

OFFICERS

J. B. FINLEY, Chairman of Board
LAWRENCE E. SANDS, President
FRANK F. BROOKS, Vice President and Cashier
CLYDE C. TAYLOR, Assistant Cashier
THOS. C. GRIGGS, Assistant to President
WM. F. BENKISER, Manager Foreign Department
W. J. FRANK, Assistant Manager Foreign Department

V VSAKEM SLUČAJU OBRNITE SE NA TO, ENO OD NAJBOLJ ZNANIH IN NAJGLASOVITIH BANK, NE SAMO V AMERIKI, TEMUČ PO CELEM SVETU.

NAŠ NASLOV V ANGLESKEM JEZIKU SE GLASI:

FIRST-SECOND NATIONAL BANK OF PITTSBURGH

Cor. Fifth Avenue and Wood St.

PITTSBURGH, PA.

MALI OGLASNIK.

CLASSIFIED AD'S.

Wanted:

laborers, for one insertion ...	$ 1.—
domestic help „ „ ...	—.50
work „ „ ...	—.05

Inquires:

for friends etc., „ ...	—.25
other notices „ „ ...	—.50

ZA OGLASE SE PLAČA:

Kdor išče:

delavce, za vsakikrat	$ 1.—
služinčad „ „	—.50
delo „ „	—.05
prijatelje itd. „	—.25
za druge objave „	—.50

Naša pooblaščena zastopnika za New-York in okolico sta gg.
JOSIP STALCER,
JOS. LAPAJNAR,
katera cenj. rojakom najtopleje priporočamo. Uprava.

Naš pooblaščeni zastopnik za Cleveland in okolico je gosp.

N. C. SPIGELSKI,
1135 Williamson Bldg, Cleveland, Ohio.
katerega priporočamo rojakom.
Uprava.

Vsak rojak, kateri želi imeti krasen spomin naj nam nazna ni svoje ime, priimek in točen naslov.
THE FIRST-SEC. NAT'L. BANK
Cor. Fifth Ave & Wood Street,
PITTSBURGH, PA.

FRANK MAHELIČ
priporoča rojakom svojo dobro urejeno gostilno, v kateri toči raznovrstna pristna vina, dobro pivo, fine likerje, in ima najfinejše smodke pri roki. Na razpolago velika dvorana za zabave, plese, ženitovanja, seje i t. d. Ples vsak četrtek, soboto in nedeljo zvečer
107 Hamburg Ave
Vogel Starr St (5 blokov od Flushing Ave) BROOKLYN, N. Y.

JOSEPH MITTEL
CAFE AND RESTAURANT
Vina, likeri in smodke.
Dva biljarda in soba za shode.
165 E. 4th St. Bet. 1st & Ave. A.
New York.

Dobro znani hotel in prenočevališče z gostilniškim obrtom in dovoljenjem točenja pijač, na dobrem prostoru v neposredni bližini kolodvorov in parniških pristanišč, posluje od leta 1847 se prodaja zaradi ostarelosti lastnika ki namerava odpočiti se. Najpovoljnejši pogoji: Vprašajte ali pišite na: F. B c/o Narodni List, 61 Park Row, New-York, N. Y.

C. ii k. avstro-ogrski generalni konzulat v New Yorku želi zvedeti za naslove sledečih oseb in jih pozivlje da se javijo:

Dimer Richard, Deleus Alois, Gura Franz Zagornik, Hrynkow Nikolaus Podjarkow, Haderlain Franz Beč, Joschko Johann, Kohlweiss Josip Ariach, Kubaj Eugen Zawator, Markotić Ivan, Pavičić Jakov Verbanj, Prevendar Alois Zagreb, Pantera Josip, Michael i John Žabno, Richert Heinrich, Schutz Josip Probunza, Schejnoha Simon, Šroka John sin Andreja, Wachter William Zimmermann Gottfried, Zuvić Ivan.

V par dnevih moram imeti denar pa želim prodati hišo za $1000.— manj kot je vredna. Položiti je treba $1200.— ostanek na odplačevanje. Hiša nosi $50.— na stanarini ali 20% od vložene glavnice, in ima 11 sob in prostore pripravne za gostilno ali prodajalno jestvin. Pišite na John Smith, Box E, Gary Ind.

NAŠ POTOVALNI ZASTOPNIK.

g. MIRKO ZALAZNIK
potuje sedaj za naš list „Slovenski Narod" po naših naselbinah. Zato ga vsem cenjenim rojakom prav toplo priporočamo.
Uprava.

POD SVOBODNIM SOLNCEM.

POVEST DAVNIH DEDOV.

Spisal Fr. Finžgar.

(Ta vrlo zanimiv roman se je začel v šesti številki Slovenskega Naroda. Kdor ga želi čitati in ni prejel šeste in nadaljnih številk, naj si jih naknadno naroči)

(Nadaljevanje.)

Zavili so skozi ulico proti severu in po nekaj minutah so bili na krasni carski poti, ki se je zvala Osrednja cesta. Ob levi in desni so se dvigale visoke palače, do treh nadstropij. Nad cesto se je svtilo prejasno nebo, posuto z zlatnim peskom. Po marmornemu tlaku so se zibale nosilnice, pred njimi in za njimi cele vrste pisanih služabnikov. Duh iztočnih dišav je polnil zrak. Po sredi ceste so poigravali lepi jezdeci na konjih — dvokolesnice, pozlačene in vložene s slonovo kostjo, so hitele med množico. Vse mesto se je zlivalo na veliki Konstantinov trg. Tam so se sjahali pod mogočnimi arkadami, nosilnice so se srečavale zagrinjala odstirala, žarki pogledi so iskali ljubic in ljubimcev. Senatorji so modrovali o politiki, trgovci so kovali pogodbe — Konstantinovega stebra so pa plapolale giške plamenice in širile magično luč in omamen vonj po trgu.

„Le glej, le glej, sinko! Pa ne izgubi se mi!"

Rad bi bil sedel Iztok na kamenite stopnice in gledal to bogastvo onega mesta, ki kuje iz krvi narodov zlate obročke na roke mehkužnim ženskam, ki strjuje solze barbarov v bisere, da posipa z njimi lase in svilo in škrlat na uživanja trudnih teles.

Ali to ni bil prostor za Radovana. Šla sta od trga skozi Solzno dolino — na trg za sužnje — in odtod proti Zlatemu rogu, kjer so izginile palače, luči ugasnile, preminul omamni duh. Nizke koče, umazane ceste — in nazadnje — šotori, poležana trava. Tam je oril krik, hripavi glasovi so peli pesmi Tračanov, Obrov, Hunov, Antov in Slovenov, Arabci in Medi, Perzi in Judje, črni sinovi Afrike — vse je bilo nagnetено in natlačeno v tem oddelku mesta. Med njimi so hodili mestni potepuhi, bosjaki, tatovi, muzikantje in kupčevalci s svetlim nakitom, ženske vlačuge, ki niso vedele ne za svoj rod, ne za roditelje, hlapci iz cirkusa, plesačice, čuvarji medvedov, vedeževalci, vrači in mazači.

Med šatori so se dvigale lesene kolibe, ometane in zamašene z blatom — taberne. Odznotraj so bile zakajene od plamenic, črne in sajaste. Nizke, nerodno obtesane klopi kot mize, ob njih so čepele množice, pile, če je bil denar, sicer pa čakale, da se utrgale vrč od ust sosedu. Nekateri so kockali in marsikdo je zaigral v strasti samega sebe v sužnost. Vinjeni so prepevali in zabavljali ter se pretepali.

Tako družbo je poiskal Radovan. Ni mu bilo všeč vsak brlog. Odkar je imel lastnega sužnja na postrežbo, je postal izbirčen. Odkar so ga začeli nazivati „vaša častitljivost" — preastantia tua — je že smel pogledati, kam sede.

Izbral je zato nekoliko večjo gostilno, kjer je pilo nekaj vojakov in ubožnih meščanov. Zagodel jim je med vrati, Iztok je zapel — in vesela družba jih je sprejela k mizi. Vojaki so bili ogoreli graničarji (ripenses), ki so pred kratkim pišli na brzojadrnici iz Afrike od Kartage. Bili so vsi barbarskega rodu. Goti, Tračani, celo en Sloven je bil med njimi. Govorili so mešanico raznih jezikov in zato jih je za silo razumel celo Iztok.

„Pijta, Slovena, in pripovedujta, odkod prihajata? Ali sta pomagala potolči Hilbudija? Ves Bizanc žaluje za njim. Pod njegovim praporom sem služil pol leta. Bil je vojak, kakor se spodobi!"

„Potokli so ga res. Ali midva ne poznava meča, strune so najino orožje!"

„Kaj strune, meč in kopje velja! Ti si zanič, starec, ampak ta dečko bi zalegel. Prodaj ga!"

„Prodaj! Seveda, da bom na starost roso lizal in hlebce pekel iz cestnega blata! Govori modreje in povej, kako je v Afriki. Odtam si prišel, ker si opaljen kakor ogorek".

„Iz Afrike prihajamo, da. Ali tam smo drugače zmagali pod Belizarjem, kot oni pod Hilbudijem".

„Junaki!" ga je pohvalil Radovan in se ozrl po drugih.

„Boš videl", povzame drugi, „takega triumfa svet še ni doživel. Uklenjene kralje, zlato, srebro — vsega na vozove — vandalskih jetnikov dolge vrste — boš videl, pravim. In potem cirkus — te priprave, ki se vrše — ta dirka, borjenje, streljanje s pušicami — še nikdar tega. Denar se siplje — zastonj boš pil in jedel, da se ti odebeli trebuh kakor kupola Svete Sofije".

„Torej za gotovo misliš, da dospe Belizarjevo brodovje v kratkem", povpraša umazan kovač iz cirkusa.

„Dospe pravim ti, nocoj ali jutri!"

„Kdo, misliš, da dobi stavo pri streljanju?"

„Kdo? Morda jaz ali ti —"

„Ne jaz, ne ti, ampak Azbad".

„Azbad — poveljnik X. palatinske legije? Ta dehteči mazilјenec? Nikoli! Stavim!"

„Stavim!" kriči kovač.

„Stavim dva vandalska zlata!"

„Stavim nanja 25 miliarens za Azbada!"

„Izgubiš!" mu pošepeta dolg Got na uho.

„Nikoli!" trdi kovač. „Nikoli ne izgubim".

„Zakaj ne? Zato, ker je Azbad ljubljenec Teodore —?"

„Kaj govoriš? Despojno si razžalil!"

Iz kota se je pojavil tajni carski ovadnik in del roko na vojaka.

„Pijan je, tepec je, pusti ga!"

„Razžaljenje veličanstva!" ugovarja ovaduh.

Vse plane kvišku, nastane krik, vrči se drobe na tleh, nekdo udari po plamenici, vojaki izginejo skozi vrata, skrivni ovaduh vpije, ali v množici izgubi sled za vojakom. Zakaj zunaj jih objame vrvež ljudi — vse kriči, vse se peha in vpije: „Belizar, Belizar!"

Radovana in Iztoka zgrabi takisto živa reka in ju plove po cestah in ulicah do pristanišča. Nebrojna množica se je natlačila k morju. — Vzkliki: „Io triumphe!" „Belizar!" — Panem, circenses!" — so pretresali zrak. Na morju so se pojavile tri rdeče luči — signali Belizarjevega brodovja.

DVANAJSTO POGLAVJE.

Tako je vzkliknil Prokop, ko je završil povest o porazu in uničenju vandalskega kraljestva po Belizarju. Kakor pa je spremljala sreča slavnega vojskovodjo, tako je hodila korakoma s srečo bleda zavist, udomačena hčerka bizantinskega dvora. Ko sta primorala lakota in obup Gelimerja, kralja Vandalov, da je prosil Belizarja kruha, ker ga že davno ni videl, gobe, da si otare objokane oči, in citre, da bo opeval svojo bridko usodo, so se zbrali nekateri zavistni poveljniki in poslali brzojadrnico v Bizanc do Justinijana. Pisali so mu tožbo zoper Belizarja, češ da prevzeten vsled tolike zmage hoče postati samovladar, tiran v Afriki. Ni bilo tedaj človeka pod solncem, ki bi bil bolj dostopen ovaduštvu kakor samogoltni Justinijan. Za vsako senco delikta, ki bi bil naperjen njegovi kroni — za vsako je bila grozna kazen pod mečem rablja ali pa na dnu večne ječe. Ko je izvedel

(Nadaljevanje na 8 strani.)

Izredno krasen ponudek

ZASTONJ ZASTONJ

VREDEN $ 3 do 5. VREDEN $ 3 do 5.

VREDEN $ 3 do 5. VREDEN $ 3 do 5.

ZASTONJ ZASTONJ

GOTOVO IMA VSAKDO IZMED VAS TO ALI ONO SLIKO, BODISI SVOJO, BODISI SVOJIH ŠE ŽIVEČIH ALI ŽE UMRLIH DRAGIH, KI SI JO ŽELI IMETI V POVEČANI OBLIKI. IN SEDAJ SE VAM NUDI LEPA IN UGODNA PRILIKA, DA DOBITE TAKO SLIKO, IN TO POPOLNOMA BREZPLAČNO.

TAKO POVEČANA SLIKA V NOVI IN ZELO PRILJUBLJENI, PODOLGASTO OKROGLI, IZBOČENI OBLIKI STANE POVSOD OD $3. — DO $5.—. ZA TOČNO REPRODUKCIJO MALE SLIKE V VELIKO SE JAMČI.

NAMEN TEGA DARILA JE RAZŠIRJENJE KROGA ČITATELJEV NAŠEGA LISTA IN UTRJENJE PRIJATELJSKIH RAZMER MED NAMI IN NJIMI.

SLIKA KATERO VAM BOMO DALI POVEČATI IN KATERI BOSTE Z VESELJEM ODBRALI ČASTNO MESTO MED DRUGIMI SLIKAMI V SVOJI SOBI, BO TOČEN POSNETEK VAŠE MALE FOTOGRAFIJE.

POŠLJITE NAM SVOJO NAJPRILJUBLJENEJŠO SLIKO, PET NOVIH NAROČNIKOV NA „SLOVENSKI NAROD" IN CELOLETNO NAROČNINO ZA TEH PET NAROČNIKOV, T. J. $5.— Z NJIHOVIMI NATANČNIMI NASLOVI, PA BODO TAKOJ ZAČELI DOBIVATI NOVI NAROČNIKI NAŠ LIST, A VAM DOPOŠLJEMO GORI OMENJENO POVEČANO SLIKO IN VAŠO NAM ZA VZOREC POSLANO FOTOGRAFIJO OBENEM.

ČE PA PRIDOBITE DESET NOVIH CELOLETNIH NAROČNIKOV NA „SLOVENSKI NAROD" TER NAM POŠLJETE NJIHOVA IMENA IN NAROČNINO, VAM BOMO DALI NAPRAVITI ENAKO SLIKO, TO PA V BARVAH KI IZGLEDA KAKOR ŽIVA.

NE ODLAJŠAJTE, POŠLJITE NAM SVOJE SLIKE IN IZPOLNITE OSTALE POGOJE, DA ČIM PREJ DOBITE TO KRASNO DARILO. Uprava „Slovenskega Naroda".

CUNARD

najhitrejši parniki na svetu

„MAURETANIA"

NEW YORK-LIVERPOOL

najhitrejša proga preko Liverpoola za

LONDON, PARIZ, NAPOLJ, RUSKO, FINSKO, PATRAS.

ODPLOVITEV ZA LIVERPOOL

TUSCANIA petek, junija 18, 5 P. M. — ORDUNA sobota, junija 26, 10 A. M.

TRANSYLVANIA petek, 2. julija, 5. p. m.

Parniško pribrežje se nahaja na podnožju West 14. ulice North River, New York.

Za daljnje podrobnosti obrnite se na:

THE CUNARD STEAMSHIP COMPANY LTD.

21—24 STATE ST. NEW YORK, N. Y.

ali njene pooblaščene zastopnike.

KOMUR JE TREBA KAKRŠNEGAKOLI SVETA, NAJ SE OBRNE NA NAS.

Dandanes ni javnega urada tukaj, na katerega bi se mogli Slovenci, naši rojaki, obrniti z zaupanjem ter tam iskati sveta in zaščite. Zato padejo naši ljudje večkrat kakšnim zakotnim mazačem v roke, in ti jih derejo, da se jim lupi koža.

Temu zlu se je prišlo sedaj vokom, in vsakdo se more obrniti na nas ter se tako izogniti tem ljudskim krvosesom.

Kakršnegakoli sveta je treba našemu človeku, ga mu dajo naši nalašč za to najeti odvetniki v starem kraju, ali tukrajski, ameriški.

Vsakdo se more obrniti na nas glede:

Pooblastil, zadolžnic, kupnih in prodajnih pogodb, izbrisov, oporok itd. Nadalje glede vknjižb in izknjižb, užitkarskih in lastninskih pravic. Dalje glede vojaških prošenj, prošenj za polnoletnost in za ženitveno dovoljenje, glede krstnih, poročnih in smrtnih listov in tudi glede izterjanja zaslužba v Ameriki in starem kraju.

Tudi če ima kdo v tej deželi kakšne sitnosti, ali kakršnokoli sporno zadevo, naj se obrne na nas ter nas vpraša za svet.

V zvezi smo z najboljšimi odvetniki v starem kraju ter imamo tudi domače odvetnike tudi v tej deželi.

V vsaki zadevi takšnega značaja, kakor gori omenjeno, se obrnite na:

„SLOVENSKI NAROD".

45 VESEY STREET. NEW YORK, N. Y.

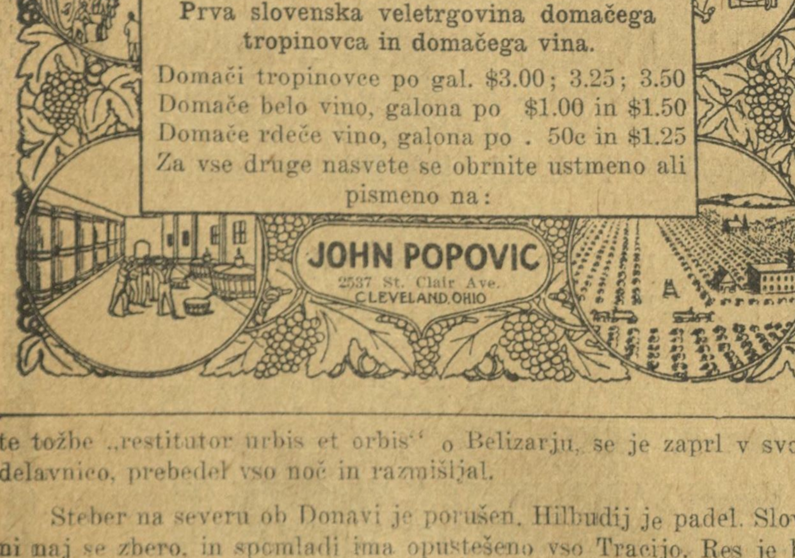

te tožbe „restitutor urbis et orbis" o Belizarju, se je zaprl v svojo delavnico, prebedel vso noč in razmišljal.

Steber na severu ob Donavi je porušen. Hilbudij je padel. Sloveni naj se zbero, in spomladi ima opustešeno vso Tracijo. Res je bogato nadaril Tunjuša, da zaneti razpor med Anti in Sloveni Ali popolnoma se ni mogel zanesti na Huna. Iz Azije je dobival vedno resnejša poročila, da se dvigajo Perzi k uporu. In sedaj naj odpokliče Belizarja in ga uniči! S tem si podere še edino oporo v bridkih časih. Kje bi dobil enakega? Ni samo vrl vojskovodja, tudi bogat je. Tisoče vojakov vzdržuje, da ni treba zanje ni stotine talenta vzeti iz državne blagajne! Kje bi dobil enakega? Teodora, carica — bi ga dobila. Seveda — takega, ki je nepremagljiv v „biserni dvorani" kraljeve palače sredi dvornih krasotic. Ne — ne, njega ne smem uničiti!

Četrtič je že obrnil peščeno uro na slonokoščenem stojalu. Sipa je tekla neslišno kakor blesteča nitka skozi drobno luknjico. Upravda je stal pred uro. Čas je bežal — njegove misli so bile pa težke, kakor pribite in uklenjene. Stopil je k oknu in se ozrl na morje. Zvezde so ugašale. Proponta je ležala mirno pred nogami carskih dvorov, kakor bi čakala, kaj ji naroči vsemogočni despot. Jadrnica, ki mu je prinesla poročilo, se ni ganila v pristanu.

„Hagia Sofia" je molil cesar. „glej nov hram ti zidam, Solomona hočem zmagati, navdahni me, usmili se me in daj mi modrosti, ki je potrebuje vladar v bridki uri! Razdejal je tvojo hišo požar — in prav je imel, ker božja Modrost mora imeti lepši dom. Poplačaj mi trud o tej uri! . . .

Zazoril se je dan, kladiva zidarjev so udarila na zidu nove cerkve.

In zažarelo je v glavi Upravde.

„Ni res, ne verujem, Belizar je nedolžen! Samo preskušnjo naj prestoji!"

Sedel je, vzel pergament in napisal:

„Ker si ukrotil velikega sovražnika, daje ti na izbor tvoj gospod in car, da ostaneš v Afriki in odpošlješ v Bizanc Gelimerja in ujetnike, ali pa se vrni sam in pridi z njimi vred. Obsije te milost despotova!"

Še tisti dan je odplula ladja in na njej Salomon, poslanec, s carskim pismom.

Medtem je Belizar po drugih ovaduhih že zvedel za tožbo. Brez odloga je obremenil vse ladje z neizmernimi zakladi, jih napolnil z ujetniki Vandali, pustil v Kartagini posadko Herulov in se pripravil na pot v Bizanc. Hitel je, da se opraviči pred cesarjem in da se znosi nad krivimi tožniki.

Ko je dospel Salomon, je brodovje že čakalo na odhod in najhitrejša jadrnica je nesla v Bizanc poročilo, da se vrača zmagoslavni vojskovodja.

Justinijan je spoznal, da je tožbo rodila zavist, zato je sklenil napraviti triumf v mestu, kakor so ga slavili samo rimski cesarji po zmagah nad barbari. Prekositi je hotel Tita in Trajana.

Odprle so se cesarske blagajne in sipale zlato in srebro. Hipodrom je velel na novo okrasiti. Stebrišča in lože so se kar šibile pod težo preprog. Drobnico so gonili od severa in vzhoda v nepreglednih čedah. Sli so hiteli iz mesta in oznanjali v dežel praznovanje po zmagi. Ljudstvo se je gnetlo in vrelo proti Bizancu od vseh vetrov. Kmetje so pustili plug na njivi, rokodelci so vrgli orodje iz rok. Glas despota je velel vsem v mesto. Obetale so se jim gostije, kakor jih še ni nihče doživel. In ker so na zimo barbari od vseh krajev in koncev šli za klicem „panem et circenses" — je bil Bizanc v januarju tistega leta nabit in natlačen ljudstev vesoljne zemlje.

Upravda je razpisal bogate nagrade zmaglacem v dirkališču. Prav poseben zakon je izdal za dirkače, borce, metalce kopij in lokostrelce. Vse se je vadilo, vse urilo. Kapadocijski in arabski konji so se plačevali s kupi zlata. Na vežbališču je vrelo od zore do mraka, vse je stavilo — berači in milijonarji — kdo zmaga — zadruga belih ali višnjevih dirkačev?

In sredi tega nervoznega čakanja so se pojavile pred Bizancem v drugi noči meseca februarja tri rdeče luči na morju — Belizarjevo brodovje . . .

Bogati Epafrodit, trgovec z dušo in telesom, je porabil priliko, da se prikupi Teodori in po njej seveda Justinijanu. Zakaj prebrisani Grk je vedel, da ga lahko en trenotek, ko bi se pokazal premalo navdušenega hlapca mogočnemu despotu, zaplete v pravdo zaradi razžaljenja veličanstva. In te pravde so se vse redno končavale s tem, da je obtoženec izginil v globoki ječi, njegovo premoženje je pa pogoltnila nenasitna carska blagajna.

Zato je naročil Melhijoru, naj kupi najboljše konje. Po vseh sejmih je vohal oskrbnik in ogledal vse konje stranke zelenih — in slednjič na vežbališču zasledil štiri arabske žrebce, ki so po splošni sodbi imeli dobiti zmago. Kupil jih je in plačal zanje zaboj zlata. Nato jih je podaril Teodori, da jih spusti pri stranki višnjevih — ki je bila stranka carice — v tekmo. Teodora mu je poslala v zahvalo v srebrni šatuli svilen trak, s katerim je imela spete lase v kopeli.

Epafrodit je vprašal tudi Radovana, če se razume njegov sin Iztok na lok. Ko je Radovan pritrdil, je Grk ukazal dati Slovenoma lepo obleko iz bisa in jima preskrbel tablice, da se v hipodromu uvrstita na prostor med tekmece — lokostrelce.

Napočil je dan triumfa.

Osrednja cesta — Meon?? — se je prebudila v rano jutro okrašena kakor orientska nevesta bogatega dvora. Celo noč so se gibale roke delavcev in sužnjev. Vsi velikaši, ki so se poganjali za ugled na dvoru carja in carice, so trošili s periščem denar, da bi bila pročelja njih hiš ob cesti zadosti sijajno ozaljšana. Pomladni hlad je dihnil z vlažnimi vetrovi od morja. Kapljice tenke rose so se obesile na vejice in nanizale naje milijone biserov. Zdelo se je, da sta tudi morje in jutro pokorna despotu. Zadehtele so mirte in lavor, rožmarin in rože so pokrile vse ceste in vse stene. Z zidov je visel z močnimi dišavami napojen škrlat, živobojne, drage tkanine so vihrale v zraku. Venci so se v globokih lokih spenjali od hiše do hiše, nad njimi so trepetale zlate tenčice, kakor bi meglice večernega solnca razpele peroti nad cesto. Izza vseh oken so se svetili jasni obrazi najlepših bizantskih krasotic. V njih laseh, na belih vratovih, na svili in bisu so počivali milijoni, vkovani v zlate diademe, blesteče nimbe, v koralde in zapestnice. In s streh je odsevalo v najpestrejših bojah oblačilo služabnikov. Vsak gospodar jih je oblekel danes v pražnje oblačilo; tudi ti so morali z vzornimi telesi, s pisano drago obleko klicati gospodarju v čast — slavo carskemu triumfu.

In tam doli pri morju si je nadel v ječi — Pentapirgu zadnjič škrlat krog pleč in krono na glavo — kralj Vandalov, Gelimer. Na njegovem licu — resignacija, ne jok — ne smeh, ubit njegov ponos, ubita njegova duša. Nič jeze, nič strahu, nič žalosti — samo ustnice so se trudno premikale in v enomer izgovarjale: Vanitas vanitatum.

(Dalje prihodnjič)

OKLICI.

DRAŽBENI OKLIC.

Po zahtevanju Posojilnice v Ribnici r. z. z. omej. z., zastopane po dr. Štefanu Rajh, odvetnik v Kočevju, bo dne 14. junija 1915, dopoldne ob 10. uri pri spodaj oznamenjeni sodniji, v izbi št. 4, dražba zemljišča vl. št. 138 k. o. Lužarje, obstoječega, iz v sredi vasi Gor. Kališe stoječe hiše št. 1, z gospodarskimi poslopji, 1 njive, treh pašnih in dveh gozdnih parcel s pritiklino vred, ki sestoji iz 1 lesene žitnice, 9 lestev, 1 slamoreznice, 1 koša za seno, 1 gramozne truge, 2 vil, 1 grabelj in 2 motik.

Nepremičnini, ki jo je prodati na dražbi, je določena vrednost na 1830 K, pritiklini na 7 K 10 vin.

Najmanjši ponudek znaša 1227 kron: pod tem zneskom se ne prodaja.

Dražbene pogoje, ki so se odobrili in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike i. t. d.) smejo tisti, ki žele kupiti pregledati pri spodaj oznamenjeni sodniji, v izbi št. 2, med opravilnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodniji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer v škodo dobrovernega zdražitelja ne mogle uveljaviti glede nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnini pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodniji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj oznamenjene sodnije, niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

Določitev dražbenega obroka je zaznamovati v bremenskem listu vložka za nepremičnino, ki jo je prodati na dražbi.

C. kr. okrajna sodnija Vel. Lašče, dne 1. maja 1915.

OBLASTI ZDRUŽENIH DRŽAV REDNO PREGLEDUJEJO DENARNI ZAVOD.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA V PITTSBURGU.

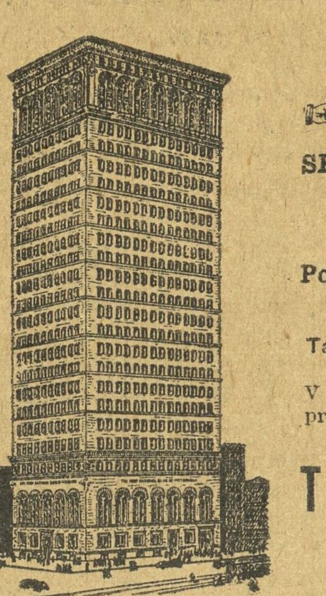

Lastno poslopje.

USTANOVLJENA LETA

SPREJEMAMO DENAR NA ULOŽKE IN PLAČUJEMO OBRESTI. — ULOŽKE IZPLAČUJEMO BREZ KAKE ODPOVEDI.

INOZEMNI ODDELEK BANKE.

Pošiljamo denar na vse kraje sveta najsigurnejše, najhitrejše in po najprimernejših cenah.

Ta promet smo zdaj zopet otvorili, in vsakdo lahko pošlje tudi sedaj svoj denar skozi naš zavod svojcem v domovino.

V vsakem slučaju, kadar potrebujete v denarnem vprašanju kakega sveta ali pravne pomoči, se obrnite z zaupanjem na naš inozemski oddelek v svojem maternem jeziku. Pridite osebno, ali pa pišite na:

THE FIRST-SECOND NATIONAL BANK

CORNER FIFTH AVENUE AND WOOD ST.

PITTSBURG, PA.

Pišite po tiskovine za pošiljanje denarja v stari kraj. Kuverte in papir Vam pošljemo takoj brezplačno na Vaš naslov.

IZBRIS FIRME.

Izbrisala se je v registru dne 28. aprila 1915. vsled izvršene likvidacije

sedež firme: Spodnja Šiška,

besedilo firme:

Vodovodna zadruga v Spodnji Šiški, r. z. z o. z. v likvidaciji.

UVEDBA POSTOPANJA, DA SE ZA MRTVEGA PROGLASI ANTON SLIVAR.

Le-ta je bil dne 5. svečana 1830 rojen kot zakonski sin mlinarja Antona Slivarja in njegove žene Marije roj. Perhavec v Senožečah št. 2. Na vseh svetnikov dan leta 1890. se je podal v Južno Ameriko dela iskat. Poročila o njem ni od tistega časa nobenega.

Ker utegne potemtakem nastopiti zakonita domneva smrti po zmislu § 24., št. 1 obč. drž. zak., se uvaja po prošnji njegovega sina Antona Slivar, zastopanega po notarju Pozniku v Senožečah, postopanje v namen proglasitve pogrešanega za mrtvega. Vsakdo se torej pozivlja, da sporoči sodišču ali skrbniku gospodu Francu Slivarju, mlinarju v Senožečah, kar bi vedel o imenovanem.

Anton Slivar se pozivlja, da se zglasi pri podpisanem sodišču ali mu na drug način da na znanje, da še živi.

Po 1. maju 1916 razsodilo bo sodišče po zopetni prošnji o proglasitvi za mrtvega.

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani, odd. dne 28. aprila 1915.

SEZNAM MRTVIH, RANJENIH IN VJETIH SLOVENCEV V SEDANJI EVROPSKI VOJNI.

Nižji navedeni nahajajo se v vjetništvu deloma v Čembar, gub. Pensa, deloma v Slobodskoje, gub. Wjatka, Rusija.

BEDENK Franjo, inf., IR. 97, 5 K. Logatec, Idrija, 1892., vjet. (Čembar). — Benčič Edward, tit. gef., IR. 97, 6 K., Istrija, Voloska, Materija, 1883., vjet (Slobotskoje) Benčič Josip, inf. IR. 97, 12 K., Istrija, Voloska, Materija, 1889., vjet (Čembar). — Ben Franjo, drag Maribor, Grasnica, ranj. in vjet (I. Reserve Militärspital Skopje, Srbija) — Bole Andrej, inf., IR. 97, 6 K., Postojna 1889., vjet. (Čembar). — Borštnik Alojz, res., IR. 97, 4 K., Primorsko, Gorica, 1890., vjet (Slobodskoje). — Božeglav Ivan, komp. trob. IR. 97., 6 K., Primorsko, Sežana Korenjal, 1883., vjet (Slobodskoje). — Bradač Josip, res., IR. 97, 6 K., Primorsko, Trst, 1890., vjet (Slobodskoje). — Brajdič Ivan, res. IR. 97, 1 K., Postojna, Vrabče, 1882., vjet (Čembar). — Bregant Josip tit. gef., IR. 97, 4 K., Primorsko, goriška okolica, Lučinik, 1889., vjet (Slobodskoje). — Buzdahin Josip, korp., IR. 97, 12 K., Istrija, Koper, Piran, 1889., vjet (Čembar.

CATTARIN Johan, inf. IR. 97, 5 K., Primorsko, Gradiška, Kormon, 1889., vjet (Slobodskoje). — Černe Konstantin, inf. IR. 97., 12 K., Primorsko, Goriška okolica, Renče, 1892., vjet (Glasow). — Cestar Jakob, inf. IR. 97, 4 K., Primorsko, Tržič Grad, 1888, vj. Slobodskoje).

DEVETAK Emil, inf., IR. 97, 6 K., Primorsko, Gorica, Savonja,

FRANKOVIČ Alojz, tit. gefr., 1887, vjet (Slobodskoje).

IR. 97, 4 K., Primorsko, Gradiška Sv. Peter ob Soči 1887., vjet, (Slobodskoje). — Furlanič Jakob, inf IR. 97, 5 K. Istrija, Pazin, Boljun 1885., vjet. (Čembar.)

GERMEK Josip, korp., IR. 97, 12 K., Primorsko, Sežana, Kobilja glava, 1891., vjet, (Čembar). — Gulin Alojz, inf., IR. 97, 6 K Trst 1890., vjet, (Slobodskoje).

HADALIN Ivan, tit. gefr., IR. 97., 6 K., Primorsko, Tolmin Cirkno, 1886., vjet. (Čembar.)

JEREBICA Peter, tit. gefr. IR. 97. 3 K., Istrija, Koper, Pavnjan 1884., vjet, (Slobodskoje). — Jurada Ivan, res., IR. 97, 5 K, Istrija, Koper, Pinguent, 1886., vjet, (Čembar.)

KERHIN Fridrik, inf., IR. 97, 6 K., Trst, 1890., vjet, (Slobodskoje) — Klanišik Josip, inf. IR. 97, 12 K., Primorsko, Goriška okolica, Lučinik, 1882., vjet. (Slobodskoje). — Klemen Anton, inf., IR 97, 5 K., Postojna, 1889., vjet, (Slobodskoje). — Kocijančič Rudolf, inf. IR. 97, 4 K., Istrija, Koper, 1887., vjet, (Slobodskoje.) Kogoj Filip, vožn. voj. IR. 97 9 K. Primorsko, goriška okolica, Bilje, 1885., vjet. (Čembar.) — Kovačič Ignac, res. IR. 97, 4 K., Primorsko, Tolmin, Sv. Lucija, 1884, vj. (Čembar) — Krajec Jernej, korp. IR. 97, 6 K., Logatec, Staritrg, 1892., vjet. (Čembar.) — Krajnik Peter, tit. gefr., IR. 97, 9 K, Primorsko, goriška okolica, sv. Peter, 1884., vjet. (Glaosn. gub. Wjatka, Rusija.) — Krebelj Leopold, inf. IR. 97, 15 K. Postojna, Košana, 1890, vjet, (Čembar.) — Krevatni Valent tit. korp., IR. 97, 8 K., Istrija, Koper, Povljan, 1886., vjet. (Slobodskoje.) — Kuhar Karl, inf. IR. 97, 11 K., Istrija, Pazin, 1890., vjet. (Slobodskoje.) — Kune Franjo, inf. IR. 97, 6 K., Logatec, Rovte, 1887., vjet, (Čembar.)

LANTIERI Orest, inf. IR. 97, 6 K. Primorsko, Gorica, 1887., vjet (Čembar). — Loser Elojdij, tit. korp., IR. 97, 9 K., Primorsko, Trst, 1887., vjet. (Slobodskoje.) —

MALIČ Leopold, inf. IR. 97, 2 K., Primorsko, Gorica, Savoden, 1890., vjet. (Čembar.) — Markič Ivan, korp., IR. 97, 3 K., Primorsko, goriška okolica, Anhovo 1890 vjet. (Čembar). — Martinčič Josip, inf. IR. 97, 5 K., Logatec, Cirknica, 1891., vjet, (Čembar.). — Meden Josip, res., IR. 97, 1 K., Istrija, Pulj, Barbanj, 1888., vjet, (Čembar.) — Meden Peter, inf. IR. 97, 5 K., Primorsko, Gradiška, Dolenja, 1886., vjet. (Slobodskoje.) — Mezorana Peter, res. gef., IR. 97, 6 K., Primorsko, Gradiška, Fara, 1891., vjet (Slobodskoje.) — Milohanič Josip, res. IR. 97, 6. K., Istrija, Pizin, Antnijan, 1885., vjet, (Čembar). — Minusi Avgust, inf. IR. 97, 12 K., Primorsko, Tržič, 1883., vjet, (Slobodskoje.) — Mozetič Ivan, inf., IR. 97, 4 K, Primorsko, goriška okolica, Merna, 1888., vjet, (Slobodskoje.)

PALJK Alojz, korp., IR. 97., 6 K., Primorsko, Gorica, Velike Žablje, 1885. vjet, (Čembar.) — Pelicon Ciril, res. korp., IR. 97, 6 K. Postojna, Šent Vid, 1886, vjet, (Čembar.) — Pelizon Ivan, res., IR. 97, 5 K., Primorsko, Gorica, 1887, vjet, (Slobodskoje).) — Peršič Josip, inf. IR. 97, 4 K., Primorsko, Gorica, Sempas, 1892., vjet, (Čembar.) — Persuric Peter, res. IR. 97, 6 K., Istrija, Poreč, Vožnjan, 1889., vjet, (Slobodskoje.) Pisot Angel, inf. IR. 97, 6 K., Primorsko, Gorica, 1892., vjet, (Slobodskoje) — Poropat Mart, inf IR 97, 2 K., Istrija, Koper, Pingvente, 1890., vjet, (Čembar.)

RADAJKOVIČ Matevž, inf. IR 97, 12 K., Primorsko, Poreč, Tore 1891., vjet, (Slobodskoje.) — Razman Josip, inf. IR. 97, 12 K., Istrija, Koper, Klanec, 1892., vjet. (Čembar.) — Reitz Frajno, inf. IR. 97, 10 K., Primorsko, Tolmin! 1884., vjet, (Slobodskoje). — Renar Marko, inf. IR. 97., 12 K., Primorsko, Sežana, Štjak, 1885, vjet, (Čembar). — Rumac Ivan, res. IR 97, 5 K., Istrija, Koper, Roč, 1890 vjet, (Čembar.)

SANZIN Evgen, gefr. IR. 97, 9 K., Primorsko, Trst, 1889., vjet, (Slobodskoje). — Sedej Ivan, inf IR. 97, 5 K., Logatec, Spod Irija 1892., vjet (Čembar). — Srban Anton, inf. IR. 97, 6 K., Istrija, Poreč, Vrtemelj, 1883., vjet, (Slobodskoje). — Sgubin Jak Josip, inf. IR. 97, 6 K., Primorsko, Gradiška, Kormin, 1890., vjet, (Slobodskoje). — Silič Andrej, res. IR. 97, 5 K., Primorsko, Gorica, sv Peter, 1890., vjet, (Čembar.)

TOMAŽIČ Gregor, inf. IR. 97, 12 K., Postojna, Podkraj, 1886, vjet, (Čembar). — Tonišič Ivan, čast. sl. IR. 97, Primorsko, Gorica Savoden, 1889., vjet (Čembar.)

UDOVIČIČ Jak., res., IR. 97, 3 K., Istrija, Žminj, 1887., vjet, (Čembar.)

VIDMAR Ivan, inf. IR. 97, 6 K. Primorsko, Gorica, Dol. Otlica, 1884., vjet (Čembar.) — Vidrih Rajko, res. gefr., IR. 97, 12 K. Postojna, Loži, 1891, vjet, (Čembar.) — Visintin, Josip, inf. IR. 97, 6 K., Primorsko, Gradiška Fara, 1892, vjet (Slobodskoje.) — Vojvoda Ivan, res., IR. 97, 1 K., Istrija, Poreč, Vižinada, 1888., vjet (Slobodskoje.) — Vrh Martin inf IR. 97, 5 K., Istrija, Pazin, Žminj 1887., vjet, (Čembar.) — Vuga Anton, inf IR. 97, 8 K., Primorsko, Gorica, Kanal, 1892, vjet., (Čembar).

ŽAKELJ Josip, tit. četov. IR. 97., 6 K., Logatec, spod Idrija, 1893, vjet. (Čembar.) — Žufič Pakval, gef. IR. 97, 12 K., Istrija, Pazin, Žminj, 1887, vjet. (Slobodskoje.)

* * *

Bergoč Stefan, inf. IR. 97, 7 K., Postojna, St. Peter, 1891., vjet, (Čembar) je bil izkazan kot ranjen — Brumnjak Ivan, inf. IR. 97, 15 K., Istrija, Pazin, Boljun, 1886., vjet, (Čembar) izkazan kot ranjen. — Cijak Alojz, tit. korp. IR. 97. 6 K, Primorsko, Sežana, Stanjel, 1888., vjet, (Čembar. — Lagoj Josip, komp. bob. IR. 97, 7 K, Postojna, Košana 1886, vjet (Čembar.) izkazan kot ranjen. — Prešern Karl, inf. IR. 97, 14 K, Primorsko, Gradiška, 1891., vjet, (Slobodskoje) izkazan kot mrtev.

(Dalje prihodnjič)